Ao. 1840. Dingsdag, den 19 Mei. No. [illegible]

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

Bij deze COURANT wordt een BIJVOEGSEL *gratis* uitgegeven.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen bij deze ter kennis van allen, die daarbij belang hebben, dat de WOLMARKT [illegible] te dezer Stede zal worden gehouden van den LAATSTEN [illegible] af der thans loopende maand MEI tot en met den TWEEDEN [illegible] in de Maand JULIJ aanstaande.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN vertrouwen, dat de VERKOOPERS [illegible] WOL [illegible] belang, om van deze WOLMARKT gebruik te maken, [illegible] medewerken, dat die Markt in bloei en belangrijkheid, ter [illegible] Wolhandel, moge toenemen.

[illegible] den 11 Mei 1840.

Burgemeester en Wethouderen: J. F. VAN IDDEKINGE.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

PATENTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* roepen bij deze [illegible] PATENTPLIGTIGEN, welke zich in de maanden NOVEMBER en DECEMBER 1839 en JANUARIJ 1840, alsmede diegenen, welke als MEDETEEKENENDE DEELGENOOTEN van een PATENT moeten zijn voorzien, [illegible] hebben aangegeven, om hunne Patenten of Afschriften [illegible] van Maandag, den 18den, tot en met Zaturdag, den 23 Mei 1840, [illegible] des voormiddags van 10 tot des namiddags 1 uur, met opgave [illegible] en het *nommer*, in persoon te komen afhalen.

[illegible], na verloop van laatstgenoemden dag, al de onafgehaalde Patenten of Afschriften van dezelve worden gesteld in handen van de Deurwaarders der [illegible] Belastingen, ten einde door hen, in gevolge art. 2 van Zr. Ms. besluit van den 17 December 1820, aan de huizen der belanghebbenden te worden bezorgd, onder genot van 10 centen.

[illegible] aan dezelven tevens voor ieder Afschrift van een' medeteekenenden Deelgenoot [illegible] zegelgeld, zal moeten worden betaald 21 centen.

[illegible] in het Raadhuis te *Groningen*, den 14 Mei 1840.

Burgemeester en Wethouderen: J. F. VAN IDDEKINGE.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Groningen*, — ontvangen hebbende eene missive van den Heer Staatsraad, Gouverneur dezer Provincie, gedagteekend den 8 dezer, no. 11, dienende ten geleide van twee exemplaren van het REGLEMENT *eener op te rigten* WAARBORGMAATSCHAPPIJ *voor* VERLIEZEN *van* RUNDVEE, *door de Longziekte en Brand in deze Provincie veroorzaakt*, — brengen bij deze ter kennis van degenen, die daarbij belang hebben, dat een dier exemplaren ter dezer STADS SECRETARIJE [illegible] het Huize van den Logementhouder EEKHOFF, aan de Groote Markt, alhier, ter lezing ligt; wordende de belanghebbenden tevens bij deze [illegible], dat de aangaven tot deelneming tot aan de vestiging dezer Maatschappij, dat is, de inschrijving van 1500, kunnen worden ingezonden aan den Secretaris van Bestuur van het Genootschap *ter bevordering van Nijverheid*, den Heer Mr. A. J. VAN ROIJEN, te *Onderdendam*.

GRONINGEN den 14 Mei 1840.

Burgemeester en Wethouderen: J. F. VAN IDDEKINGE.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

OOSTINDIE.

BATAVIA den 18 Januarij.

In verschillende oostelijke residentiën van Java heeft den 4 dezer eene zware aardbeving plaats gehad. Te Samarang zijn in de muren der citadel en der kazerne scheuren gekomen; te Poerworedjo zijn 2 steenen gebouwen ingestort, en is de groote steenen brug over de Bogowonto op eenige plaatsen gescheurd. Men [illegible] dat deze fraaije brug hersteld en voor instorten bewaard zal [illegible] worden. De groote indigo-fabrijk *Sostjen* is mede zwaar beschadigd, het [illegible] op vele plaatsen gescheurd, het dak uit het verband gerukt; de schoorsteen voor den voornaam gedeelte ingestort, en de steenen kommen, waarop de daken der [illegible] en klopbakken rustten, zijn alle, ten getale van 30, even boven den grond afgebroken.

TURKIJE.

KONSTANTINOPEL den 22 April.

In het klooster Skripo, in de gemeente Orchomenos, leeft een monnik, *Jeremias* genoemd, die bereids den ouderdom van 137 jaren bereikt heeft. Hij was viermalen gehuwd. Zijne kinderen zijn overleden; nog eenige kleinkinderen bevinden zich bij hem. Hij is nog zeer welvarend. In 1838 begaf hij zich naar [illegible], 8 uren van het klooster gelegen, en keerde te voet terug. Hij schrijft en leest nog zonder bril.

(*Zie het Vervolg der Nieuwstijdingen in het Bijvoegsel.*)

LEVENSSCHETS VAN Jhr. Mr. *HENDRIK LUDOLF WICHERS.*

Op den 13den van deze maand stierf een onzer oudste en beroemdste stadgenooten, Jhr. Mr. HENDRIK LUDOLF WICHERS. Ik stond vele jaren tot den overledene in eene vriendschapsbetrekking, welke mij nu de weemoedige, maar tevens niet onaangename taak doet aanvaarden, om, op het verzoek van den uitgever van dit blad, hier eene korte levensschets van dezen achtingswaardigen man te geven; doch eene schets, zoo onopgesmukt en eenvoudig, als zich de [illegible] zelf in zijn leven vertoonde.

HENDRIK LUDOLF WICHERS werd geboren te *Groningen* op den 10 Februarij 1747. Zijne ouders waren Mr. AREND LUDOLF WICHERS, Burgemeester der Stad, en Vrouwe WIBBINA GERLACIUS. Hij stamde af uit een oud Nederlandsch geslacht, hetwelk, oorspronkelijk van *Antwerpen*, ten tijde van den hertog van Alba, naar *Groningen* was gevlugt, waar de stads regering haar gezag en eigene wetgeving, zelfs onder KAREL V en FILIPPUS II, meer dan elders, bewaarde en handhaafde. De eerste, die uit dit geslacht hier geboren werd, was, in 1616, JOHAN WICHERS, die naderhand huwde met CLARA GOCKINGA, eene kleindochter van SCATO GOCKINGA, Oud-Syndicus der Ommelanden. Sedert den tijd, dat deze familie zich in *Groningen* gevestigd heeft, zijn de nazaten onafgebroken tot de eerste ambten van de Stad, van de Provincie en van de Generaliteit benoemd en daarin met eere werkzaam geweest.

Onze WICHERS verloor zijnen vader reeds in den jare 1760, toen hij naauwelijks den ouderdom van dertien jaren had bereikt. Na de latijnsche scholen te dezer stede te hebben afgeloopen, werd hij, den 5 Julij 1764, onder de kweekelingen onzer Hoogeschool ingeschreven, en voldeed daar met den meesten ijver aan zijne zucht voor de wetenschappen, onder de leiding van de beroemde Hoogleeraren D. VAN DE WIJNPERS, D. G. VAN DER KEESSEL en F. A. VAN DER MARCK. Behalve de Regtsgeleerdheid, en voornamelijk het *Natuur- en Volkenregt*, beoefende hij vlijtig de *Bovennatuur-* en *Zedekunde*. Bij het vertrek van zijnen leermeester, den hoogleeraar VAN DE WIJNPERS, naar *Leiden*, verdedigde hij onder denzelven, in het j. 1767, eene Akademische verhandeling: *de moralitate juramentorum*. Hij werd tot Doctor in de Regten bevorderd op den 9 Junij 1770, bij welke gelegenheid hij in het openbaar verdedigde zijne *dissertatio inauguralis: de principio juris cogendi*, welke hij opdroeg aan zijnen Oom, den Raadsheer A. GERLACIUS, en aan zijne neven, ANTOON ADRIAAN VAN IDDEKINGE en Jhr. E. R. ALBERDA van *Bloemersma*.

Hij huwde, in den jare 1771, met Jonkvrouwe ARENDINA BERTLING, eene dochter van den Hoogleeraar MICHAËL BERTLING, met welke hij gedurende 55 jaren zeer gelukkig leefde. Zij was ook inderdaad eene zachte en hoogst beminnelijke vrouw. Op den 22 Februarij 1827 ontsliep zij in den ouderdom van 77 jaren, hem nalatende drie dochters, allen gehuwd, en twee kleinkinderen uit eenen vooroverleden zoon.

De eerste jaren van zijn huwelijk wijdde hij aan de pleitzaal, maar meer nog aan zijne geliefde letteroefeningen. Als eene vrucht van dezelve kan men beschouwen het werk, hetwelk hij ten jare 1777 uitgaf, en aan den Heer [illegible], Prins [illegible] V, opdroeg, onder den titel: *Les [illegible]* [illegible] van dien beroemden Nederlander, over dit onderwerp [illegible] in deszelfs werk: *de jure belli et pacis*, ontwikkelde en beoordeelde.

Wat de ambten betreft, welke door onzen WICHERS bekleed zijn, zoo werd hij, in den jare 1778, aangesteld tot *Ambtman van het Gooregt en Regter van Sappemeer*; in 1782 (den 22 Februarij) gekozen tot Raadsheer dezer Stad, en vervolgens meermalen benoemd tot lid van de Gedeputeerde Staten dezer Provincie, lid van de Staten-Generaal, en meer andere aanzienlijke ambten (*). In den jare 1786 werd hij door de Staten dezer Provincie gekozen als eerste Gecommitteerde tot de uitgebreide en belangrijke Commissie tot regeling, verbetering of herstelling der *Quotes of Aandeelen* der onderscheidene Provincien in de Generaliteits uitgaven. In dezen werkkring, waartoe eene groote huishoudelijke kennis, niet alleen van dit gewest, maar van al de gewesten van ons vaderland, vereischt werd, was de overleden Staatsman, met veel roem, en tevens met veel vrucht, inzonderheid voor dit gewest, tot aan het einde toe, werkzaam, en had het genoegen daarover aan de Heeren Staten dezer Provincie, in September 1790, een uitgebreid Rapport, met den Heer E. J. LEWE van *Aduard*, uit te brengen.

In den jare 1795 werd de Heer WICHERS, met vele zijner ambtgenooten, die der Stadhouderlijke regering waren toegedaan, uit al zijne betrekkingen ontslagen verklaard, en keerde daarop tot den stand der ambtelooze burgers weder. Hij verwijderde zich toen geheel van het woelige tooneel des openbaren levens, en ging op zijn eenzaam en klein buitengoed, *Hoogema* geheeten, de rust en stilte van het landleven genieten.

Alle aanzoeken, welke hij van achtingswaardige mannen ontving, nadat de eerste beroering der omwenteling voor meerdere bedaardheid en koeler nadenken had plaats gemaakt, om weder deel aan de regering te nemen, wees hij standvastig van de hand, als oordeelende, dat hij van zijnen eed, op de oude constitutie gedaan, niet ontslagen was, zoo lang de Erfstadhouder van zijne regten geen afstand had gedaan. Naderhand echter werd hij, door dien Vorst zelven, daarvan, bij eenen brief uit *Londen*, verwittigd, en nu aarzelde hij dan ook niet langer, om de hem opgedragene ambten te aanvaarden en eenen arbeidzamen werkkring weder in te treden.

In het jaar 1802 werd hij benoemd tot voortdurend Voorzitter van *den Raad van Financien* in deze Provincie. Doch naauwelijks had hij dit ambt aanvaard, of hij werd, als Raad in *het Collegie van Thesaurier Generaal en Raden van Financien*, naar *'s Hage* geroepen, en bleef in dien post werkzaam, tot aan de [illegible] Raadpensionaris Mr. JAN RUTGER SCHIMMELPENNINCK in April 1806, die hem dadelijk in den *Raad van State* benoemde, in welken Raad hij onafgebroken bleef zitten, ook toen LOUIS NAPOLEON, in Junij 1806, op den troon van Holland werd geplaatst. In de maand Mei 1807 werd hij tot *Landdrost* in deze Provincie benoemd, en keerde met groot genoegen naar zijne geboortestad terug. Bij de insmelting van ons vaderland in het Fransche Keizerrijk werd hij door NAPOLEON aangesteld tot *Prefect van het Departement van de Westereems*, totdat hij, in Julij 1813, toen de ondernemingen van den eerzuchtigen NAPOLEON meer en meer werden uitgebreid, maar deszelfs geluk ook tevens meer en meer begon te waggelen, met andere Nederlandsche Prefecten, onder het genot van een behoorlijk pensioen, door eenen Franschen Prefect werd vervangen.

In November 1813 verlieten de Franschen den vaderlandschen bodem en onze geliefde Koning kwam, als Souverein Vorst, tot de regering van Nederland. Deze riep, in 1815, den heer WICHERS weder naar *'s Hage*, en stelde hem aan tot *Directeur Generaal van de indirecte Belastingen en van de Convoijen en Licenten*, in welke betrekking hij de eer had den Koning, in 1816, een nieuw stelsel van belastingen voor de Convoijen en Licenten of voor de heffing der regten van In- en Uitvoer aan te bieden, en dat ontwerp bij de Staten Generaal te verdedigen, met dat gevolg, dat hetzelve bij de Wet van den 3 October 1816 werd aangenomen. In 1818 werd hij in den Staatsraad geplaatst, doch, op zijn aanhoudend verzoek, in 1820 daaruit eervol ontslagen, met behoud van het buitengewone lidmaatschap. De groote begeerte van zijne echtgenoote, om weder in hare geboortestad bij hare kinderen en kindskinderen te zijn, bepaalde hem vooral tot dit verzoek. Hij vertrok dan, in October 1820, weder naar *Groningen*, ruim 73 jaren oud, om daar, op zijne jaren, na een werkvol leven, rust te genieten.

Onder de eerbewijzen, welke hij op zijnen langen levensweg genoot, mogen wij opnoemen, dat hij, in 1789, werd aangesteld als Curator van onze Hoogeschool, en deze betrekking, welke hij met 1795 verloor, op nieuws in den jare 1815 terug bekwam, totdat zijne hooge jaren en het toenemend verlies van zijn gezigt hem noopten, dezelve neder te leggen, wordende, bij K. B. van den 20 Maart 1828, op zijn verzoek, eervol, als President-Curator, ontslagen; dat hij door Hollands Koning, den 1 Januarij 1807, werd benoemd tot Ridder van *de Orde der Unie*, en door den Franschen Keizer, in 1811, tot lid van *het Legioen van eer* en tot Baron van het Fransche Rijk; dat hij, in den jare 1818, door den Koning werd benoemd tot Commandeur van *de Orde van den Nederlandschen Leeuw*, en geplaatst, voor hem en zijne afstammelingen, in den Nederlandschen adelstand. Voorts was hij, sedert den 5 Januarij 1778, lid van het Groninger Genootschap: *Pro excolendo jure patrio*; sedert vele jaren een der Heeren Directeuren van de Haarlemsche Maatschappij; en, sedert 1807, lid van de Maatschappij *der N. Letterkunde* te *Leiden*.

En geen wonder, dat onze vaderlandsche Genootschappen hem onder hunne leden opnamen, daar de overledene, ook onder zijne veelvuldige ambtsbezigheden, nog steeds menig uur bleef wijden aan de letteroefeningen, vooral aan die, welke van eenen geschied- en staatkundigen aard waren. Hiervan mogen getuigen zijne fraaije verhandeling: *over de oude Groninger munten, voornamelijk die in het Stadsboek voorkomen*, geplaatst in het derde deel der werken van P. E. J. P., in 1781 uitgekomen; en vooral zijne belangrijke *Verklaring van het Tractaat van Reductie*, uitgegeven in twee stukken, te *Groningen*, in 1794. Maar veel meer nog mogen hiervan getuigen de handschriften, welke hij heeft nagelaten, meest over den vroegeren staat der Regering van dit gewest. Ik zou te breedvoerig worden en te veel tijd noodig hebben, indien ik ze, bij deze gelegenheid, allen wilde opgeven. Van dezelve moet ik hier echter noemen vijf geschiedkundige verhandelingen, waarin ik meermalen 's mans schranderheid en diepe kennis van dit gewest, en van deszelfs oude staatsvormen, lotgevallen en belangen, bewonderd heb; handelende de *eerste* over den inhoud der Unie van Utrecht, voornamelijk met betrekking tot

(*) Ook de lastposten, die hem werden opgedragen, heeft hij gaarne op zich genomen, en zich daarvan met denzelfden ijver gekweten.

In de jaren 1778 en 1779 was hij Archidiaken van de N. Herv. Gemeente onzer Stad, en heeft, in de waarneming van die betrekking, de belangen onzer armen zeer behartigd; en zelfs, toen ik, ongeveer twee en twintig jaren na den Heer WICHERS, denzelfden post bekleedde, namelijk in 1801 tot en met 1804, heb ik nog bij het kantoor de duidelijke sporen van zijne vlijt gevonden.

de Provincie Stad en Lande; de *tweede* over het Tractaat van Reductie; de *derde* over de twisten, welke daarna tusschen de Stad en de Ommelanden hebben plaats gegrepen, met de vonnissen over dezelve, onder den titel: *Repertorium van zaken, in de Regering van Stad en Lande voorgevallen, van 1601 tot 1748*; de *vierde* over de Stads Jurisdictien; en de *vijfde* over de Regering van Stad Groningen en Ommelanden, sedert de Reductie van 1594.

Hij bezat een scherp oordeel, eenen helderen geest, een vast geheugen. Zijn ligchaam, buitengewoon sterk en krachtig, bleef tot in hoogen ouderdom volkomen gezond. In den gezelligen kring was hij vrolijk en opgeruimd, spraakzaam, belangrijk en aangenaam. Hij was in zijnen werkkring, als Regent, bij uitstek arbeidzaam, streng in zijne pligtsbetrachting, hoogst eerwaardig.

Hij leefde zeer eenvoudig en geregeld, bereikte den ouderdom van [illegible] jaren, en stierf met eenen kalmen geest. Heden is zijn stoffelijk overschot, op de zuider begraafplaats dezer stad, zonder praal ter aarde besteld.

Zijne asch ruste daar in vrede!

GRONINGEN den 18 Mei 1840. *Mr.* [illegible]

AANKOMST EN VERTREK VAN SCHEPEN.

Gepasseerd te Rendsburg, den 7 Mei, kapit. van Sluis, *de goede Verwachting*, van Corsoer naar Zaandam, - den 8sten, Bock, *Anja*, van Neustadt naar Rouaan, - den [illegible], Bruns, *Diana*, van Lubeck naar Dieppe, - Hazewinkel, *Margrietha*, van Kiel naar Dieppe, - Onnes, *de 2 Gebroeders*, van Hadersleben naar Zaandam, - Scholtens, *juffr. Anna*, van Hamburg naar Koningsbergen, - de Vries, *Wobbegien*, van Amsterdam naar de Oostzee, - de Boer, *Alida*, van Greifswald naar Lynn, - den 11den, Melkema, *de jonge Tjalling*, van Stettin naar Amsterdam, - Zant, *de Vriendschap*, Scholtens, *Europa*, en Wiers, *Okkelina*, alle drie van Stettin naar Rouaan, - Deddes, *Anna Cornelia*, van Stettin naar Emden, - Bruns, *Catharina*, van Dantzig naar Emden, - Jonker, *Barbara*, van Corsoer naar Zaandam.

Binnengekomen te Amsterdam, den 12 Mei, kapit. Klein, *Emanuel*, van Cette, - de Vries, *de Hoop*, van Londen, - Meijer, *Wilhelmina*, van Stolpemunde, - den 15den, Doewes, *Geerdina*, van Cardiff. — Te Texel, den 13 Mei, Jansen, *Geerdina*, van Cardiff, - Tippenis, *Vriendschap*, en Visser, *de Eendragt*, beide van Londen, - Dekker, *Bouwina*, en Vos, *de goede Hoop*, beide van Hull, - den 14den, Muller, *Amalia*, van Batavia, - de Jonge, *Hillegina*, van Londen. — In het Vlie, den 15 Mei, Boon, *Jacoba Hazewinkel*, van Memel, - Nagel, *Gesina Petronella*, van Memel, - Nagel, *Amalia*, van Osterrusoer, - den 12den, Schuring, *Antina*, van Koningsbergen, - Haverbolt, *Eendragt*, en Melkema, *jonge Willem*, beide van Dantzig, - Teensma, *jonge Brechtus*, van Stettin. — Te Ameland, den 4 Mei, de Groot, *Dorothea Maria*, van Osterrusoer naar Kampen, - den 5den, Pluktje, *Harmke*, van Lubeck naar Amsterdam, Scholtens, *Catharina Alida*, van Corsoer naar de Zaan. — Te Helvoet, den 11 Mei, de Jong, *Adriana*, van Nantes, - Engelsman, *Elisabeth*, van Liverpool, - den 12den, Mulder, *Margaretha*, en de Groot, *Catharina Engelina*, beide van Libau. — Te Brielle, den 13 Mei, Mulder, *Catharina*, van Stralsund. — Te Vlissingen, den 11 Mei, Klaasen, *Maria Anna*, van Bayonne, - den 12den, Lukens, *Harmanna*, van Dantzig, - Briock, *Anna*, van Randers, - den 13den, Legger, *Jezaline*, van Dantzig, - Hansen, *Venus*, en Helmers, *Elisabeth*, beide van Gothenburg, - Post, *het Vertrouwen*, van Otterndorff. — Te Duinkerken, den 10 Mei, Hond, *Alida*, van Straalsund. — Te Cardiff, den 8 Mei, Bossema, *Ida Berendina*, van Belfast. — Te Gravesend, den 7 Mei, van der Sluis, *Diewke*, van Workum. — Te Wisbeach, den 8 Mei, Doewes, *jonge Willem*, van Bremen. — Te Kiel, den 8 Mei, Duit, *Pieterdina*, van Flensburg. — Te Wolgast, den 28 April, Jonker, *de Hoop*, van Bremen. — Te Warnemunde, den 6 Mei, Veenstra, *Aukje*, van Rouaan. — Te Dantzig, den 2 Mei, Dek, *Fennegina*, van Rotterdam, - Ebeling, *Neptunus*, van Emden. — Te Pillau, den 6 Mei, Baisker, *Louise*, van St. Ubes. — Te Libau, den 29 April, Swart, *Petronella*, van Harlingen, - den 30sten, van Wijk, *Arentina Jacoba*, van Delfzijl, - Lammers, *Elika Helena*, van Rotterdam, - den 4 Mei, Pothoff, *Elisabeth*, van Liverpool. — Te Havre, den 9 Mei, de Vries, *de Vriendschap*, Kwint, *de Vriendschap*, en Bieze, *Elsina*, alle drie van Amsterdam. — Te Hull, den 8 Mei, Engelsman, *Christina*, van Amsterdam. — Bij Leith, den 8 Mei, Mulder, *Wilhelmina Hendrika*, van Harlingen. — Te Bremerhaven, den 7 Mei, de Jonge, *Elisabeth*, van Groningen. — Te Christiansand, den 18 April, Strutvoet, *Gesina Catharina*, van Mandahl, - den 22sten, Rave, *Jantje*, van Edam. — Te Warnemunde, den 18 Mei, Wever, *Johanna*, van Rouaan. — Te Pillau, den 8 Mei, Hazewinkel, *Cornelis*, van Koppenhage.

Zeilklaar te Ameland, den 8 Mei, kapit. Knoop, *Ikina*, naar Stettin, - Welkammer, *Hillegina*, naar Bremen, - Mendema, *Jantina*, naar Hamburg. — Te Stockton, den 7 Mei, Hokman, *Neptunus*, naar Amsterdam. — Te Bremerhaven, den 8 Mei, Bekkering, *Eilke*, naar . . . . . — Te Rio de Janeiro, tusschen den 20 en 23 Febr., Hulsman, *Hamburg*, naar Hamburg.

Vertrokken van Texel, den 11 Mei, kapit. Fik, *de Eensgezindheid*, naar Triest, - Zelinga, *Ewina*, naar Hull, - den 12den, Zeeman, *Geertruida Hendrika*, naar Hull. — Uit het Vlie, den 10 Mei, de Groot, *Eendragt*, naar Osterrusoer, - den 13den, Plukker, *Martha Alida*, naar Sunderland, - Zijl, *Ludolf Theodorus*, naar Osterrusoer, - de Groot, *Antje*, naar Christiansand, - Bakker, *Egbertus*, naar Noorwegen. — Van Brielle, den 14 Mei, Bekkering, *Jantina*, naar Stettin. — Van Vlissingen, den 13 Maart, Mulder, *juffer Martha*, naar Leer. — Van Terschelling, den 14 Mei, Blaauw, *Jantina*, naar Dantzig, - Patjes, *de Hoop*, naar de Oostzee, - Dekker, *Vriendschap*, n. Stettin, - Mitman, *Hendrik*, n. Koppenhage. — Van Lisbon, den 23 April, Wijkmeijer, *jonge Margaretha*, naar Rotterdam. — Te Bilbao, den 6 Mei, Drent, *Herstelling*, naar Rouaan. — Van Greenock, den 8 Mei, Potjer, *juffr. Fresina*, naar Dordrecht. — Van Liverpool, den 9 Mei, Scholtens, *Margaretha*, naar [illegible], - [illegible], *Eppien*, naar Rotterdam, - Sluik, jr., *Johannes*, naar Hamburg. — Van Cardiff, den 8 Mei, Dood, *jonge Lucas*, naar Amsterdam. — Van Bremerhaven, den 9 Mei, Bakker, *Zwaantina*, naar Hamburg, - Lieffijn, *goede Verwachting*, naar Havre. — Van Warnemunde, den 5 Mei, Koop, *Angelina*, naar Pillau, - Drewes, *Hendrika*, naar Wismar. — Van Swinemunde, den 8 Mei, Teensma, *jonge Brechtus*, naar Holland, - Schoon, *Antina*, naar Leer. — Van Dantzig, den 5 Mei, Stuit, *Jostina Wilhelmina*, Mulder, *jufvr. Wendelina*, Haverbolt, *Eendragt*, en Melkema, *Geertruida*, alle vier naar Amsterdam, - Bruns, *Catharina*, naar Emden, - den 6den, Wijkman, *Fennegina Elisabeth*, Bieze, *Herstelling*, en Venema, *Albardina*, alle drie naar Amsterdam, - den 7den, Harding, *Hendrika*, naar Harlingen, - Zellinga, *Meike*, naar Amsterdam. — Van Pillau, den 5 Mei, Kok, *Hollands Trouw*, en Carst, *Janke Hottes*, beide naar Amsterdam, - Hazewinkel, *Wendina Harmina*, Deddes, *Harmonie*, Taaij, *Gesina Jantina*, en Schuring, *Antina*, alle drie naar Zaandam, - den 6den, Smit, *Jantina*, en Velt, *de Welvaart*, beide naar Amsterdam, - de Boer, *Diana*, naar Fisherrow, - den 7den, van Duinen, *Eensgezindheid*, naar Antwerpen, - Brons, *Johanna Margaretha*, en Klunder, *Jacobina*, beide naar Amsterdam.

Kapit. H. K. *Dijkhuis*, PRINS HENDRIK, was den 21 Januarij bij Straat Sunda, aan boord alles wel.

BRIELSWOUD den 16 Mei. Den 10 dezer zijn alhier binnengekomen kapit. Brouwer, *Arendina*, van Christiansand, - Oldenburger, *Gustaaf*, van Havre de Grace, - den 11den, Plukker, *de jonge Jan*, van Osterrusoer, - de Grooth, *de Houthandel*, van Christiansand, - Boon, *Jacoba Hazewinkel*, van Memel, - Cappen, *Elizabeth*, van Droback, - Kok, *Jan Fredrik*, van Oudsoen, - den 15den, Keun, *Hendrik*, van Osterrusoer. — Vertrokken den 10 Mei, Burija, *Eendragt*, op avontuur, - den 11den, Zijl, *Ludolf Theodorus*, de Grooth, *Antje*, en Bakker, *Egbertus*, alle drie naar Noorwegen, - den 12den, Plukker, *Martha Alida*, naar Schotland, - den 13den, Visser, *Wilhelmina*, naar Noorwegen, - Visser, *Gesina*, naar Schotland, - Drok, *Elizabeth Maria*, naar Noorwegen.

DELFZIJL, den 17 Mei. Den 12 dezer is alhier binnengekomen kapit. Scherphier, *Jantina Frouwina*, van Noorwegen, - den 16den, Luitjes, *de Goede Hoop*, en Fosma, *Aaltje*, beide van Leer. — Vertrokken, den 16den, kapit. de Jong, *3 Gezusters*, en Hoetjer, *4 Gezusters*, beide naar Noorwegen, - den 16den, Drok, *Concordia*, naar Hamburg, - Wolkammer, *Auwina*, naar Noorwegen, - Kramer, *Annegina*, naar Emden, - den 17den, Zantjer, *Trientje*, en Huisman, *3 Gebroeders*, beide n. Bremen, - Bruins, *2 Gebroeders*, naar Noorwegen.

ZOUTKAMP den 18 Mei. Den 16 dezer is alhier gearriveerd kapit. Bonsekoe, *jonge Wichor*, van Livespool, - den 13den, Uges, *Vriendschap*, van Noorwegen. — Vertrokken, den 15den, Plukker, *jufvrouw Henderika*, Dekker, *2 Gebroeders*, en Legger, *Anna Margaretha*, alle drie naar Noorwegen, - Stubbe, *Jantina*, en Kortrijk, *Sijtskina*, beide op avontuur naar de Oostzee, - Patje, *Annegina*, en Joosten, *Albardina*, beide op avontuur naar de Belt, - Faber, *Johanna Mulder*, naar de Oostzee, - Lukje, *Liefdadigheid*, naar Noorwegen.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN, WELKE DE SOND GEPASSEERD ZIJN.

Den 6 Mei. Braam, Vriendschap (Groningen), van Londen naar de Oostzee.
[illegible], Onderneming (Amsterdam), van Stavanger naar Dantzig.
Den 7 Mei. Kuipen, Alida (Pekela), van Stettin naar Rouaan.
Kortrijk, Anna Alida (Amsterdam), van Stettin naar Antwerpen.
De Jonge, de goede Hoop (Pekela), van Stavanger naar Petersburg.
Den 8 Mei. Broek, Lijsbetje (Vlaardingen), van Stettin naar Vlaardingen.
De Grooth, Hendrika (Amsterdam), van Stettin naar Amsterdam.
Mulder, Marchiena (Veendam), van Bergen naar Petersburg.
Vos, Reina (Pekela), van Stettin naar Antwerpen.
Pot, Anna Luitzia (Pekela), van Libau naar Dordrecht.
Den 9 Mei. Bart, Hendrika Margaretha (Pekela), van Delfzijl naar de Oostzee.
Hazewinkel, Onderneming (Wildervank), van Libau naar Zaandam.
Den 10 Mei. Kuyt, Helena (Schiedam), van Libau naar Schiedam.
Carst, Medemblik (Amsterdam), van Koppenhage naar Nijkjoping op Zeeland.
De Swart, Petronella (Amsterdam), van Libau naar Amsterdam.
Haverbolt, Eendragt (Groningen), van Dantzig naar Amsterdam.
Naatje, Alberdina Edzina (Zuidbroek), van Stralsund naar Schiedam.
Stuit, Josina Wilhelmina (Harlingen), van Dantzig naar Amsterdam.
Teensma, de jonge Brechtus (Krommenie), van Stettin naar Amsterdam.
Deddes, Harmonie (Veendam), van Koningsbergen naar de Zaan.
Schuring, Antina (Pekela), van Koningsbergen naar de Zaan.
Mulder, Wendelina (Veendam), van Dantzig naar Amsterdam.
Smit, w. Jantina (Pekela), van Koningsbergen naar Amsterdam.
Hazewinkel, Wendina Harmina (Veendam), van Koningsbergen naar de Zaan.
Melkema, jonge Willem (Schiermonnikoog), van Koningsbergen naar Zwolle.
Kok, Hollands Trouw (Pekela), van Koningsbergen naar Amsterdam.
Wijkman, Fennechiena Elisabeth (Pekela), van Dantzig naar Amsterdam.
Taai, Gezina Johanna (Farmsum), van Koningsbergen naar de Zaan.
Carst, Janke Hoottes (Schiermonnikoog), van Koningsbergen naar Amsterdam.
Koerts, juffer Garrelts (Pekela), van Libau naar Schiedam.
Van Wijk, Arentina Jacoba (Pekela), van Libau naar Rotterdam.
Zellinga, Maike (Schiermonnikoog), van Dantzig naar Amsterdam.
Den Breems, Kleinkinderen (Vlaardingen), van Libau naar de Maas.
Den 11 Mei. Brons, Johanna Margaretha (Pekela), van Koningsbergen naar Amsterdam.
Klunder, Jacobine (Sappemeer), van Koningsbergen naar Amsterdam
Bieze, Herstelling (Sappemeer), van Dantzig naar Amsterdam.
Den 12 Mei. Stuit, Geerdina (Wildervank), van Bergen naar Petersburg.
Guen, de Hoop (Dordrecht), van Liverpool naar Nerva.
Leensluiver, Aurora (Rotterdam), van Liverpool naar Nerva.

De Wind den 6 Mei Z.Z.O.; den 7den Z.O., Z.Z.W.; den 8sten Z.Z.W., O.; den 9den N., O.; den 10den Z.O., O.Z.O.; den 11den O.N.O., O.; den 12den O.N.O.

ELSENEUR den 12 Mei 1840.

*** De ondergeteekende verzoekt diegenen, welke een EXAMEN in de W[illegible] KUNDE moeten afleggen, alvorens tot de AKADEMISCHE LESSEN te kunnen worden toegelaten, zich daartoe, zoo mogelijk, bij hem te vervoegen van den [illegible] tot 15 Junij.

J. W. ERMERINS.

GRONINGEN den 14 Mei 1840.

*** GEWONE VERGADERING van het DEPARTEMENT *GRONINGEN* der NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ: *TER BEVORDERING VAN NIJVERHEID*, op Woensdag, den 20 Mei 1840, des namiddags te drie uren, in het Provinciehuis.

J. W. G. VAN IETERSUM,
Secretaris van Bestuur.

*** VERGADERING DER LEDEN VAN HET GENOOTSCHAP: TER BEVORDERING VAN *NIJVERHEID*, in het Zijlvesterhuis te *Onderdendam*, op Woensdag, den 27 Mei 1840, des morgens te 10 uren.

Namens het Bestuur:
Mr. A. J. VAN ROIJEN, *Secretaris.*

*** Het BESTUUR van het GENOOTSCHAP: *Ter Bevordering van Nijverheid te Onderdendam*, kennis hebbende bekomen van de bezwaren, welke de Deelneming in de op te rigten WAARBORGMAATSCHAPPIJ tegen VERLIEZEN van RUNDVEE door LONGZIEKTE en BRAND algemeen in den weg staan, berigt hierbij aan belanghebbenden, dat de Deelneming aan dezelve, in plaats van *tegen Longziekte en Brand tezamen*, *AFZONDERLIJK*, of *tegen Longziekte ALLEEN*, of *tegen Longziekte en Brand TE ZAMEN* is opengesteld; zullende de Deelnemer bij de aangave zich daaromtrent moeten verklaren.

Namens het Bestuur;
Mr. A. J. VAN ROIJEN,
Secretaris.

SCHOUWBURG van *J. W. VAN VELZEN.*

Op DINGSDAG, den 19 Mei: DE GANS MET DEN PAAUWENSTAART, of het Geneesmiddel der Hoogmoeds Dolheid, Blijspel met Zang in 3 Bedrijven, door *A. RUIJSCH*, voorafgegaan door HET VROUWEN HORLOGIE, Huisselijk Familietafereel met Zang in één Bedrijf.

Op WOENSDAG, den 20 Mei: DE PLEEGDOCHTER, Tooneelspel in twee Bedrijven, gevolgd door CHRISTINA VAN RUSLAND en MILE PETERHOF, of de Vorstin en de Kamerjuffer, Blijspel met Zang in één Bedrijf.

Op DONDERDAG, den 21 Mei: ARTHUR, of zestien jaren later, Tooneelspel in twee Bedrijven, door *BURLAGE*, gevolgd door DE IJVERZUCHTIGE VROUW BEKEERD, Blijspel in twee Bedrijven.

De Directeur vleit zich, dat de keuze van het Repertoire, de uitvoering van dezelve, en de Lokaliteit in staat zijn (even als in vorige jaren) aan het fatsoenlijke Publiek eenige Kermisuitspanning te verschaffen.

Aanvang precies te half zeven.

IN DEN GROOTEN SCHOUWBURG ALHIER,

zal MORGEN AVOND te [illegible] ten Tooneele worden gevoerd: DE SPANJAARDEN IN PERU, of DE DOOD VAN ROLLA, [illegible] Treurspel in vijf Bedrijven, voorzien met alle daarin voorkomende *Costumes*, *Decoratiën*, *Kooroptogten*, *enz.*, *enz.*

Tot heden avond zes uren zijn bij den Bureaulist P. DE KONING de Kaartjes voor inteekeningsprijs te bekomen. De Heeren Militairen, in uniform, betalen de helft der Bureauprijzen.

B A L,

in het LOKAAL in de *PELSTERSTRAAT*,

op Heden Dingsdag, Woensdag en Donderdag.

Gedurende de [illegible] ZANGSTUKKEN door den Heer DU[illegible] en de FAMILIE [illegible] door den Heer ZEL[illegible]
Aanvang te half [illegible]

B A L,

MORGEN, WOENSDAG, den 20 en DONDERDAG, den 21 Mei, des avonds te 9 uren, ten Huize van E. JELTES, in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat, onder Directie van den Heer J. S. BENOITS.

Entrée voor een' Heer, met of zonder Dame, 49 Cents.

B A L,

ten Huize van E. J. TIDDENS, onder Directie van den Heer J. F. OTTO, op WOENSDAG, den 20 dezer, des avonds te 9 uren. Entrée voor een Heer met of zonder Dame 49 Cents.

ZANG- EN DANSPARTIJ,

op WOENSDAG AVOND, den 20 Mei, door het Muzijk- en Zanggezelschap van J. DONGES & FAMILIE, bij

C. POORTMAN,
op den hoek van de Guldenstraat.

DANSPARTIJ,

ten Huize van K. C. SMIT, bij de Beurs, op DINGSDAG, WOENSDAG, DONDERDAG en VRIJDAG, des avonds te 9 uren.

De Entrée is 25 Cents.

*** De ondergeteekende maakt aan zijne geëerde Stadgenooten bekend, dat hij op MORGEN en OVERMORGEN, den 20 en 21 dezer, zijne KUNST-SPEELUURWERKEN zal laten hooren.

W. BREEDHOFF.

*** De ondergeteekende zal, als naar gewoonte, aan het geëerde Publiek, gedurende de KERMIS, zijn MECHANIEK ORGELWERK te laten hooren.

H. HARMS,
Koffijhuishouder aan de Vischmarkt.

GRONINGEN den 18 Mei 1840.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER ANNA TEN DOORNKAAT KOOLMAN, geliefde Echtgenoote van

CL. RAHUSEN, R.ZN.

LEER den 4 Mei 1840.

*** GROUW den 13 Mei 1840. Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER MENSAHETHA ELISABETH LAGE, beminde Echtgenoote van

Mr. J. VAN DER VEEN.

*** Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER NAMKE J. BAKKER, geliefde Echtgenoote van

J. H. LIMBORGH,
Scheepstimmerbaas buiten de Kranepoort.

GRONINGEN den 15 Mei 1840.

*** ZWOLLE, den 17 Mei 1840. Heden beviel voorspoedig van eenen welgeschapenen ZOON Vrouwe A. M. E. CREMERS, geliefde Echtgenoote van

Mr. A. VAN SONSBEECK.

Eenige kennisgeving.

*** Heden verloste van eene DOCHTER T. J. ZIJLSTRA, geliefde Echtgenoote van

B. LOUWES.

LEEK den 17 Mei 1840.

*** GRONINGEN den 18 Mei 1840. Heden morgen beviel van eenen ZOON de Hoogwelgeborene Vrouwe JACOBA CATHARINA TRIP, geboren MUN[illegible]NKS.

*** Getrouwd:

K. SMIT,
Deurwaarder bij de Arrondissements-Regtbank te Groningen,
Weduwn. van ZWAANTJE BOLT,
en
TRIENTJE P. DE BOER,
van *Noorddijk.*

NOORDDIJK den 15 Mei 1840.

Dienende deze voor algemeene en eenige kennisgeving.

** Getrouwd :

H. C. VAN BAKKENES
en
C. I. S. GIRARDIN.

AMERSFOORT den 6 Mei 1840.
Eenige kennisgeving.

** Getrouwd :

R. L. SCHUITEMA,
van *Groningen*,
en
L. JANSSEN,
van *Emden*.

GRONINGEN den 11 Mei 1840.

** Getrouwd :

R. H. SCHUITEMA,
Weduwe van W. HUISINGA,
en
J. EVERTS,
Weduwe van E. VAN LAAR.

GRONINGEN den 13 Mei 1840.

** Getrouwd :

R. K. DE VRIES
en
H. HOUWING.

GRONINGEN den 14 Mei 1840.

** Getrouwd :

J. W. KRONENBORG
met
A. P. MUNTENDAM.

VEENDAM den 14 Mei 1840.

** Getrouwd :

J. VAN BOLHUIS
en
J. HUITSING,
Wedw. R. VAN KREGTEN.

GRONINGEN den 17 Mei 1840.
Dienende deze tot algemeene kennisgeving.

** Getrouwd den 16 Mei 1840 :

A. GRAVENDAHL,
van *Groningen*,
en
T. P. PESTMAN,
van *Helpman*.

** [illegible] den 13 Mei 1840. Heden overleed, in den ouderdom van ruim [illegible] jaren, de Hoog Welgeboren Heer, Jonkheer Mr. HENDRIK LUDOLF [illegible], *Kommandeur der Orde van den Nederlandschen Leeuw en Staatsraad in buitengewone dienst.*

** Tot mijne bittere droefheid ontsliep heden, in den vroegen morgen, zeer zacht, na een langdurig lijden, mijn geliefd Dochtertje FREDERIKA GA-SARENA, in den jeugdigen ouderdom van 12 jaren.

Wedw. R. A. [illegible]SEMA.

[illegible] den 16 Mei 1840.
Eenige kennisgeving.

** BLIJHAM den 15 Mei 1840. Treffend was voor ons ouderlijk hart, in den avondstond van ons leven, en [illegible] overgeblevenen eenigen Zoon, Dochter en bijzonder welker Zoon [illegible], welke ons heden voormiddag [illegible] 11 uren trof, door het [illegible] van onzen geliefden oudsten Zoon REM-KO JOCHUMS, na eene ziekte van bijna 3 weken, in den ouderdom van 39 jaren, 8 maanden en [illegible].

Zij, die [illegible], wat het is, twee volwassene Liefdepanden binnen een jaar [illegible] Hemelschen Vader terug te geven, kunnen onzen toestand het best beseffen; dan, het onfeilbaar Evangelie schenkt ons eene levendige hoop, dat zijne ware en altijddurende bestemming, die nu toch eerst regt begonnen is, zalig zij.

JOCHUM REMMES GEORGIUS.
AFIEN REMMES GEORGIUS.

** Heden morgen overleed, tot mijne innige droefheid, mijn waarde Echtgenoot A. KÖSTER, in leven *Teekenmeester*, in den ouderdom van 69 jaren, na eene ziekte van ruim 14 dagen. Slechts 6 jaren mogt ik met hem in [illegible] genoegelijken echt vereenigd zijn; mij nalatende één Zoontje.

GRONINGEN den 16 Mei 1840.

A. F. SIJNINGHE,
Wedw. KÖSTER.

** Heden overleed, tot onze bittere droefheid, na eene ongesteldheid van slechts weinige dagen, onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder ANNA MARGARETHA REINTS AILKEMA, Weduwe van wijlen W. K. SIJPKENS, in den ouderdom van bijkans tweeënzeventig jaren.

ZUIDBROEK den 16 Mei 1840.

K. W. SIJPKENS.
Mede uit naam van Broeders en Zusters.

[illegible] gedrukt en alom te bekomen :
[illegible] GESCHIEDENISSEN VAN ONS VADERLAND, voor de [illegible] Scholen, en mede voor Onderwijzers-Kweekelingen. [illegible] Kaartje. Tweede, veel vermeerderde en geheel omgewerkte druk, [illegible] gedrukt, in 8vo, à 70 Cts.

Dezelve heeft aangekocht :

H. VAN HEIJNINGEN, HANDBOEK DER BIJBELSCHE GESCHIEDENIS, met een aanprijzend Voorberigt van *Prof. J. H. VAN DER PALM*, in gr. 4to, met 55 kostbare Platen, in Linnen, à *f* 25 — 00.

** Door onderscheidene Heeren aangezocht, om de HOOFDEN VAN BRIEVEN, met *Gezigten van Groningen*, in prijs te verminderen, ten einde dezelve meer algemeen bij de Correspondentie te kunnen invoeren, zoodoe ik daaraan, door den prijs van het Boek of 48 stuks in 4 soorten te stellen op *f* 2 — 00; enkele Brieven à 5 Cents.

J. OOMKENS.

LITHOGRAPHIE, KUNST- EN MUZIJKHANDEL,
MAGAZIJN VAN PLATEN, ENZ., ENZ.
J. H. VAN DE WEIJER & COMP.,
OOSTERSTRAAT, te *GRONINGEN*.

Behalve de gewone goed gesorteerde voorraad, zijn de navolgende GOEDEREN ontvangen, als: OLIEVERF in Blazen, HONIGVERWEN, ENGELSCHE en FRANSCHE WATERVERWEN, OOSTINDISCHE INKT, SEPIA DE ROMÉNÉ, TEEKEN- en VERFDOOZEN, ENGELSCHE, FRANSCHE en DUITSCHE PASSERDOOZEN, TREKPENNEN en GRAADBOGEN, ACKERMANS en BROOCKMANS POTLOODEN, ENGELSCHE SCHUIF- en ORDINAIRE ENGELSCHE POTLOODEN, FRANSCHE, WEENER, ZWITSERSCHE en CONTÉ POTLOODEN, WIT, ZWART en ROOD TEEKENKRIJT, FRANSCH, DUITSCH en ITALIAANSCH ZWART en ROOD CONTÉ TEEKENKRIJT, DOEZELAARS, TEEKENKOKERS, TEEKENPORTEFEUILLES, LINIALEN en DRIEHOEKEN, HOLLANDSCH en ENGELSCH TEEKENPAPIER, ENGELSCH, FRANSCH en HOLLANDSCH GEKLEURD TEEKENPAPIER, GEKLEURD BRISTOL-, DOORTREK- en VEGITALPAPIER, HOLLANDSCH en FRANSCH GEKLEURD OPZETPAPIER, SCHETS- en TEEKENBOEKEN, GOUDEN en ZILVEREN SCHELPEN, PORSELEINEN VERFPOTJES, PENSEELEN, DASKWASTEN, VERNIS- en ORIENTAALKWASTEN, PENSEELSTOKKEN, PALETTEN, TEMPERMESSEN, MONDLIJN CARTONNAGES, BLOEMEN en ALBUMS, TEEKENINGEN, VISITEKAARTJES, ZAK-PORTEFEUILLES, GOUD- en ZILVERZAND, best en ordinair GEKLEURD LAK, FRANSCHE en ENGELSCHE GEKLEURDE OUWELS, FRANSCH en ENGELSCH POSTPAPIER met en zonder Etiketten, STALEN PENNEN, PENHOUDERS, POTLOODPUNTERS, VOUWBEENEN en CACHETTEN; ook eenige geestige KINDERSPELEN, als: WOORDENSPEL met Letters en Steentjes, en DRAAIENDE DOMINO'S met Figuren, en meerdere VOORWERPEN met Rariteiten.

M. SCHOONEVELD EN ZOON,

Boekverkoopers te *Amsterdam*, hebben uitgegeven en verzonden :

JAARBOEKJE *voor de Doopsgezinde Gemeenten in de Nederlanden*, 1838 en 1839, bevattende : 1) Naamlijst der Doopsgezinde Gemeenten en derzelver Leeraars; 2) Kerknieuws; 3) Doopsgezinde Mengelingen, verzameld en uitgegeven door Prof. *S. MULLER*; waarachter gevoegd is : Naamlijst van de Gemeenten der Remonstrantsche Broederschap, van derzelver Professor en Predikanten in de Nederlanden. In gr. 12mo, à *f* 1 — 40.

Dit Jaarboekje behelst, even als het vroegere, eenige geschiedkundige bijdragen, *die ook voor den niet Doopsgezinden Lezer* belangrijk mogen geacht worden. Van de uitgave van dit Boekje in 1837 zijn nog eenige weinige Exemplaren bij bovengemelde Boekverkoopers voorhanden.

** Bij den Boekverkooper JOHANNES MÜLLER, te *Amsterdam*, Kalverstraat, no. 9, bij den Dam, is uitgegeven en alom verzonden :

Jhr. Mr. J. DE BOSCH KEMPER, WETBOEK VAN STRAFVORDERING, naar deszelfs beginselen ontwikkeld, en in verband gebragt met de algemeene Regtsgeleerdheid, met een Bijvoegsel, bevattende formulieren en voorbeelden der ambtsverrigtingen van Regters-Kommissarissen, Officieren van Justitie, Griffiers, Kantonregters, enz., 1840, gr. 8vo. *Tweede Deel*, à *f* 5 — 95.

De druk van het derde en laatste Deel van dit werk is reeds zeer gevorderd, zoodat de uitgave daarvan zekerlijk in het begin van den aanstaanden herfst zal kunnen plaats vinden.

Verder heeft dezelve uitgegeven :

Mr. CORN. ANNE DEN TEX, ENCYCLOP. JURISPRUDENTIAE, 1839, 8vo maj., à *f* 5 — 75.

Mr. FR. DE GREVE, ORATIO DE JONA DN. MEIJERO, Jurisconsulto, de patria deque jurisprudentia et nomothetica praeclare merito, 1839, 8vo maj., à *f* 0 — 75.

BESCHOUWING VAN HET ONTWERP VAN WET, houdende het eerste Boek van het Wetboek van Strafregt, 1839, à *f* 1 — 25.

DE NOODZAKELIJKHEID VAN TWEE GEREGTSHOVEN, aangetoond bij de Herziening der Grondwet, 1839, gr. 8vo, à *f* 0 — 30.

Mr. J. R. THORBECKE, AANTEEKENING OP DE GRONDWET, 1839, gr. 8vo, à *f* 3 — 90.

REGTSGELEERDE [illegible] behoorende tot de Nederlandsche Jaarboeken voor Regtsgeleerdheid en Wetgeving, [illegible] en uitgegeven door *Mr. C. A. DEN TEX* en *Mr. J. VAN HALL*, 1840, *Tweede Deel*, no. 1—10.

Mr. C. J. FORTUIJN, VERZAMELING VAN WETTEN, BESLUITEN EN ANDERE REGTSBRONNEN VAN FRANSCHEN OORSPRONG, in zoo verre deze [illegible] sedert de invoering der nieuwe wetgeving, in Nederland van toepassing zijn, 1839. *Eerste Deel*, 1669—1798, gr. 8vo, à *f* 5 — 20.

Volgens vroeger uitgegeven Prospectus, [illegible] Werk tot de verschijning van het *Tweede Deel* [illegible] de daarvoor verhoogde prijs van het eerste zal *f* 6 — 55 zijn; in geen geval gaat het Werk *Vier Deelen* te boven. — Hoewel de tijd der uitgave van [illegible] niet met zekerheid te bepalen is, [illegible] toch [illegible] de [illegible] van [illegible] gevorderd is.

Dezelfde belangstelling, die het geëerde publiek in de bovenstaande door *Mr. C. J. FORTUIJN* ondernomene *Verzameling van Wetten en Besluiten van Franschen Oorsprong* getoond heeft, [illegible] het Werk van *Mr. J. VAN DE POLL*:

VERZAMELING VAN WETTEN, BESLUITEN EN ANDERE ALGEMEENE REGTSBRONNEN VAN VADERLANDSCHEN OORSPRONG, van 1798—1810, voor zoo verre [illegible] ook sedert de invoering der Nieuwe Wetgeving, in Nederland van toepassing zijn.

Hoewel [illegible] nog niet met zekerheid kan bepaald worden, zoo zal toch deze Verzameling niet meer dan *Eén Deel* van hoogstens 36 bladen uitmaken.

De typographische uitvoering zal in alles aan *Mr. C. J. FORTUIJN'S Verzameling* gelijk zijn. Ofschoon beide Verzamelingen van Wetten één geheel vormen, zoo wordt toch ieder afzonderlijk verkocht.

Van het navolgende Werkje, bij de Heeren TEN BRINK & DE VRIES verschenen, heeft hij thans het debiet op zich genomen :

Jhr. Mr. J. DE BOSCH KEMPER, GEDACHTEN OVER DE BEOEFENING EN TOEPASSING DER AANSTAANDE NEDERLANDSCHE WETGEVING, voornamelijk in betrekking tot de tegenwoordige Fransche Regtsgeleerdheid, 1838, gr. 8vo, à *f* 0 — 75.

** De Boekhandelaar J. VAN DER VLIET, O.z., te *Rotterdam*, heeft uitgegeven en bij de voornaamste Boekhandelaars in het Rijk verkrijgbaar gesteld :

IETS VOOR HET HART VAN LIJDENDEN, of de RAMPSPOEDEN van dit LEVEN, en de GROOTE GELUKZALIGHEID in GOD op eene Christelijke, gemoedelijke, troostvolle en zakelijke wijze met elkander in beoefening gebragt, tot bevordering van ZIELS- en LIGCHAAMSHEIL der LIJDENDE MENSCHHEID. Prijs *f* 2 — 75.

Men verlangt te [illegible] eenen ONDERWIJZER,

in eene BIJZONDERE [illegible], niet minder dan van den Tweeden Rang en [illegible], om grondig Onderwijs te geven in de HOLLANDSCHE TAAL, het SCHRIJVEN, REKENEN, de AARDRIJKSKUNDE en de VADERLANDSCHE GESCHIEDENIS, die tevens de beginselen der MEET- en STELKUNST, als ook die der ALGEMEENE GESCHIEDENIS magtig is, en ervaren in de FRANSCHE TAAL, niet onkundig in de MUZIJK, ongehuwd en van de Protestantsche Godsdienst. Het minimum der belooning wordt berekend op *f* 400 — 00 jaarlijks, behalve de voordeelen der PRIVATE LESSEN.

Er zal in de maand JUNIJ 1840 een VERGELIJKEND EXAMEN worden gehouden, waartoe zullen worden opgeroepen die, welke in aanmerking komen.

Belanghebbenden ten dezen wenden zich, vóór den 1 Junij 1840, met gefrankeerde Brieven en voldoende Getuigschriften, aan den Heer GOUVERNEUR van *Drenthe*.

** Allen, wie iets te vorderen hebben van de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van wijlen PIETER GEERTS KRAMER, in leven *Smidsbaas* te *Winschoten*, en aldaar overleden den 8 Mei 1840, worden verzocht, hunne vorderingen in te leveren ten Sterfhuize, vóór of uiterlijk op den laatsten Mei 1840.

** Alzoo in eenige Almanakken de *NORGER MEIMARKT* van dit jaar VERKEERDELIJK is opgegeven, zoo wordt ter kennis van het Publiek gebragt, dat, de 24 MEI op eenen Zondag invallende, de NORGER VOORJAARSMARKT van 1840 zal gehouden worden op MAANDAG, den 25 MEI 1840.

WESTERVELDE den 15 Mei 1840.

Het Plaatselijk Bestuur van Norg :
H. H. VAN LIER.

Aanstaanden VRIJDAG, den 22 MEI,

zal op de Groote Markt verkocht worden een WAGEN MET LINNEN KAP, voor één Paard.

Groote Verkoop van IJpen, Esschen en Beuken Hout.

Op ***WOENSDAG, den 27 Mei***, in plaats van den 20 Mei 1840, des morgens te 10 uren te beginnen, gedenkt de Firma BOS & COMP., als last hebbende van hunnen PRINCIPAAL, bij den Ebbingaboog, aan de Spilsluizen, te *Groningen*, bij Uitmijning te verkoopen : Twee Ladingen extra mooije en gladde IJPEN, ESSCHEN en BEUKEN BOOMSTAMMEN, van diverse dikte en lengte, welke van heden af aldaar ter bezigtiging liggen.

VERHURING.

Mr. U. E. STHEEMAN, Notaris te *Scheemda*, is voornemens, ter instantie van den Heer Mr. F. I. J. CREMERS, Wethouder te *Groningen*, voor den tijd van zes achtereenvolgende jaren, publiek te verhuren :

I. Eene aanzienlijke BOEREN BEHUIZING, no. 95, met de daaronder behoorende GROEN- en BOUWLANDEN, staande en gelegen op den *Oostwolder Polder*, onder *Oostwold*, groot ongeveer negenendertig Bunders, thans bij UIPKE C. STIKKER in losse huur gebruikt; te aanvaarden : de Bouwlanden, als dezelve in den Herfst van de Vruchten zijn ontbloot, de Groenlanden op St. Petri 1841 en de Behuizing den 1 Mei 1841.

II. Mede voor den tijd van zes jaren : p. m. achtenzeventig Bunders GROEN- en BOUWLAND, gelegen op den *Finsterwolder Polder*, Gemeente *Midwolde*, thans bij Perceelen Verhuurd, en dus wederom in Perceelen te worden Verhuurd; zullende de aanvaarding der Bouwlanden zijn, als dezelve in dezen Herfst van de Vruchten zijn ontbloot, en de Groenlanden op St. Petri 1841.

Deze Verhuring zal worden gehouden op Dingsdag, den 26 Mei 1840, des namiddags te 3 uren, ten Huize van den Kastelein J. R. HAAN, te *Oostwold*; zullende de Conditiën ten dieno Huize en ten Kantore van den Notaris in tijds ter lezing liggen.

U. E. STHEEMAN.

*** Mr. A. H. KONING, openbaar Notaris, residerende te *Wedde*, Kanton *Winschoten*, zal, ten verzoeke van den Heer L. BUZEMAN, wonende te *Oude Zijl*, bij de *Nieuwe Schans*, publiek, voor den tijd van zes jaren, verhuren:

Het gerenommeerde **LOGEMENT** van den Heer BUZEMAN voormeld, thans bewoond door den Logementhouder E. E. VAN DIJK, — bestaande in eene aanzienlijke BEHUIZING, waarin onderscheidene ruime Vertrekken en alle Gerijfelijkheden; — voorts eene BERGPLAATS voor GOEDEREN en SCHUUR met STALLINGEN voor PAARDEN en BEESTEN, — alsmede eenen grooten TUIN; alles staande en gelegen te *Oude Zijl*, nabij de *Nieuwe Schans*.

Deze Verhuring zal geschieden in de voormelde Behuizing, *te Oude Zijl*, op Maandag, den eersten Junij 1840, te 3 uren na den middag, terwijl de Voorwaarden in tijds ter lezing zullen worden gelegd ten Huize van Verhuring en ten Kantore van den Notaris.

Mr. A. H. KONING.

VERKOOPING van MAHONIEHOUT.

Op MAANDAG, den 25 Mei 1840, des morgens te tien uren te beginnen, zullen, in het PAKHUIS, staande aan den Wal, in den Breedengang, publiek worden verkocht: 32 Blokken en pl. m. 230 Platen MAHONIEHOUT. Te bezien Zaturdag bevorens, van 2 — 5 uren.

J. R. MULLER, O.Jz.

IZAÄK B. DE BEER,
Goud- en Zilversmid,

wiens WINKEL ruim gesorteerd is, berigt, dat hij ontvangen heeft zeer fraaije en goede kwaliteiten van **GOUDEN en ZILVEREN HORLOGIEN**, waarvan de Prijzen zeer civiel zijn genoteerd; rekommandeert zich ten vriendelijkste.

NIEUWE LAKENWINKEL,
tot vastgestelde Prijzen.

De ondergeteekende heeft het genoegen te berigten, dat hij TUSSCHEN DE BEIDE MARKTEN, Zuidzijde, letter V no. 4, eenen ***WINKEL*** heeft geopend, ruim voorzien van

ALLE SOORTEN VAN LAKENS, ***in onderscheidene Kleuren, SATIN LAINE, BUMSKINS, BROEKSTOFFEN naar den laatsten smaak, DUFFELS, BAAIJEN, FLENELLEN en hetgene verder in een' dusdanigen Winkel gevraagd kan worden.***

Hij neemt zich voor, tot zeer billijke ***VASTGESTELDE PRIJZEN*** te verkoopen, en beveelt zich in de begunstiging zijner geëerde Stad- en Landgenooten op het vriendelijkste aan.

Groningen den 15 Mei 1840.

LAMBERTUS DIEPHUIS.

LEEST HIER!

De ondergeteekende heeft de eer, zijnen Stad- en Landgenooten te berigten, dat hij van heden af zich aanbeveelt in de voortdurende gunst en dat vertrouwen, wijlen zijnen overledenen Vader geschonken, en zich rekommandeert in het verkoopen van BEDDETIJKEN, PARKEN, VEREN en DONS, SITSEN-, KATOENEN-, PIQUÉ-, SPREI-, WOLLEN- en alle soorten van DEKENS, ZWILKEN, VLAAMSCHE- en andere soorten van LINNENS, BAAIJEN, LAKENS, KATOENEN, ZIJDE, GARENS, LINTEN, SPELDEN, NAALDEN, ENZ., ENZ.; belovende eene prompte en civiele behandeling.

R. BOSCH, J.z.,
aan het Schuitendiep.

DE ONDERGETEEKENDE BERIGT,

dat hij nieuwmodische MODEKLEUREN van LAKENS heeft ontvangen, dito VESTEN, als ook BROEKSTOFFEN, tegen Fabriekspr ijzen te bekomen; de KLEEDINGSTUKKEN ook GEHEEL KLAAR, tegen een' zeer billijken prijs, wijl dezelve door hem zelven worden vervaardigd. Alles op keur.

C. VERBEEK,
Oude Ebbingestraat, in *de Witte Roos.*

De Koopman B. VAN BOLHUIS

maakt aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten bekend, dat hij zijnen WINKEL heeft VERPLAATST naar de GELKINGESTRAAT, in het welbekende Huis van den Koopman K. NEERINGH, alwaar de *Witte Rooster* voorhangt, no. 126. Dezelve koopt en verkoopt alle soorten van BEDDEGOEDEREN, DONS en VEREN, GEWASTE en ONGEWASTE BEDDEBUREN, SPAANSCHE, WOLLEN en SITSEN DEKENS, CHAISKUSSENS, REISZAKKEN, BEDDELIGTERS, nieuw gemaakte MANS en VROUWEN KLEEDEREN in alle soorten, alsmede LAKENS, DUFFELS, LINNENS en BAAIJEN, KABINETTEN en alle soorten van GEBRUIKTE MEUBELEN, en voorts alles, wat tot een' kompleten BEDDE- en KLEERWINKEL behoort.

N.B. Dezelve staat ook met eene KRAAM uitgepakt op de KERMIS.

JAN A. DE VRIES

is VERHUISD van het *Damsterdiep* naar het SCHUITENDIEP, Oostzijde bij den St. Jansboog. Dezelve heeft ontvangen GEDROOGD SPEK en beste WESTFAALSCHE EKKELHAMMEN. Rekommandeert zich aan zijne Stad- en Landgenooten.

Nieuwe MANUFAKTUUR-WINKEL
en KLEERMAKERIJ te *WINSCHOTEN.*

Het geëerde PUBLIEK wordt verwittigd, dat W. FEIS, Rz., van heden af zijnen welgesorteerden **MANUFAKTUUR-WINKEL** en zijne **KLEERMAKERIJ** heeft geopend in de Blijhamsterstraat, naast den Heer D. MULDER, Goud- en Zilverwerker, zijnde bij hem tot vaste en buitengewoon lage Prijzen verkrijgbaar:

LAKENS, DUFFELS, BAAIJEN, SATINS DE LAINE, BROEKSTOFFEN in allerhande soorten en verschillende kwaliteiten; DEKENS, BONTEN en wat verder in dergelijke Winkels gezocht en bekomen kan worden. Ook biedt hij den belanghebbenden aan, om een STEL NIEUWE KLEEDINGSTUKKEN, naar den laatsten Smaak en tegen zeer lage Prijzen, des verkiezende, BINNEN 24 UREN TIJDS te vervaardigen.

Zijnen WINKEL en zijne KLEERMAKERIJ in de gunst van het PUBLIEK aanbevelende, zal hij trachten; die gunst door eene prompte en civiele behandeling te verdienen.

Winschoten den 12 Mei 1840.

W. FEIS, Rz.

*** De ondergeteekende berigt bij deze, dat de *HOUT-, STEEN-, KALK- en IJZERNEGOTIE*, door den Houtkooper GROENMAN, te *Niezijl*, aan hem is OVERGEDRAGEN, weshalve hij zich in die betrekking rekommandeert, belovende eene opregte behandeling.

Niezijl den 14 Mei 1840.

J. F. DE VRIES,
Houtk.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een in den jare 1835 nieuw uitgehaald TJALKSCHIP, groot 69 Tonnen, thans liggende bij den Sint-Jansboog, te *Groningen*. Te bevragen bij den Heer H. D. SCHUITEMA.

DOOR VERPLAATSING VAN HIER,

wordt TE KOOP aangeboden: Een gedresseerd MERRIE RIJPAARD, zijnde een *Vos* met bles en een' witten voor- en achtervoet; kunnende tevens ook voor Rijtuig gebruikt worden. Te bevragen bij J. H. COPINGA, buiten de Heerepoort.

LEDIGE BIERVATEN,
van 'T WAPEN *DE PAAUW*,

worden, om schriftelijke aanmaningen te vermijden, hierdoor van de Houders ten eerste terug verzocht bij

W. KEIZER,
Bierbrouwer te *Groningen.*

Aan het MAGAZIJN van MODEARTIKELEN, ENZ. van A. D. BRANDON, te *GRONINGEN*

zijn op nieuw ontvangen:

Eene partij OOST-INDISCHE ZIJDEN, EFFENE en GEBROCHEERDE ***Foulards***, vele soorten van ZIJDEN en SATIJNEN ***Cols, Echarps, Boorden, Voorhemdjes, Handschoenen***, ook uit de FABRIJK van den Heer **A. PRIVAT**, te PARIJS, GOUDLEDEREN en ANDERE ***Dames Schoenen, Stoffen*** voor ***Zomer-Pantalons*** en ***Vesten, Zijden Parasols*** À LA MARQUISE, ***Parapluies, Rottingen, Karwatsen, Zweepen, Reiszakken***, LEDEREN ***Hoedendoozen*** en verder vele ***MODEARTIKELEN en NIEUWIGHEDEN*** meer.

WORDT AANGEBODEN:

eene GEMEUBELEERDE KAMER en de VOLLE KOST, voor een' Heer of eene Dame. Te bevragen bij den Boekverkooper A. KAMERLINGH, Wz.

TE HUUR,

om dadelijk te aanvaarden: Eene ruime GESTOFFEERDE KAMER, in de Oude Ebbingestraat. Te bevragen bij J. OPTEN, Schrijf- en Teekenmeester.

J. ZANINO, Senior, aan de Groote Markt,

heeft de eer te berigten, dat hij de MODELLEN der ZOMERHOEDEN heeft ontvangen, alsmede vele andere ARTIKELEN voor dit Saizoen.

Bij J. H. BOSS is te bekomen:

beste GEROOKTE WINTERZALM, het Ons voor 25 Cents, alsmede beste WESTFAALSCHE HAMMEN en NAGELHOUTEN, tot billijke prijzen.

*** De ondergeteekenden blijven zich bij voortduring aanbevelen in het LINNEN- en WOLLENNAAIJEN en verzoeken vriendelijk eens ieders gunst. Ook kunnen bij dezelven nog eenige LEERLINGEN geplaatst worden. Wonende aan het Zuiderdiep, boven den Koopman MEIJER.

K. KLEVE.
G. KLEVE.

EEN JONG MENSCH,

thans DIRECTEUR eener AARDAPPEL- en MOUTWIJNSTOKERIJ, [illegible] de noodige kundigheden bezittende, om eene zoodanige Fabriek in een' [illegible] doelig verband te brengen met VEEMESTERIJ en LANDBOUW, zag zich, wegens omstandigheden, gaarne verplaatst. — Hierop reflecterende, gelieven zich, met gefrankeerde Brieven, onder de letters R. S., te adresseren aan R. NATAN, [illegible] Boekhandelaar te *Utrecht*.

*** Iemand, door eene veeljarige ondervinding en beproefde kennis in het maken van alle soorten van AARDAPPELEN-SIROOP, biedt zich aan, om in de Stad *Groningen* of derzelver omstreken eene dergelijke FABRIJK op te rigten, en onder zijne leiding en beheer in werking te brengen. Men adresseert zich met *franko* brieven, [illegible] inlichtingen, bij den Boekverkooper WIJNHOVEN [illegible], op de [illegible] straat, te *Rotterdam*.

Bij L. L. GOSSCHALK, in de Gelkingestraat,

is op heden geslagt: Eene vette JONGE KOE, en is bij denzelven *het geheele Jaar door* BEST RUNDVLEESCH te bekomen. Verzoekt eens ieders gunst.

*** De ondergeteekende verlangt eenen WINKELBEDIENDE, die tevens kan VOUWEN, INNAAIJEN en PAPIER AFSNIJDEN.

H. EEKHOFF, H.z.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad Groningen hebben de prijzen van het BROOD heden gesteld als volgt:

Het grof Roggebrood	van 4 Ponden	*f* 0 — 36,	per Pond	*f* 0 — 09.
De Grofweiten Bol	» 5 Oncen	- 0 — 13½,	» »	- 0 — 27.
De Fransche Bol	» 3 Oncen	- 0 — 14½,	» »	- 0 — 48.
De Regelwegge	» 3 Oncen	- 0 — 13,	» »	- 0 — 44.
De Hollandsche of Tarwebol	» 3 Oncen	- 0 — 12½,	» »	- 0 — 41.

Groningen den 18 Mei 1840.

Burgemeester en Wethouderen; J. F. VAN IDDEKINGE.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen; R. BOSCHAN.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.
GRONINGEN, den 18 Mei.

TARWE.	BOEKWEIT.		
Oude Bak 90 ℔ *f* 11,50	Gelfse Zand 60 ℔ *f* 5,40	Zomer 58 ℔ *f* 4,90	Zwarte Voer 40 ℔ *f* [illegible]
N. Oml. 66 - - 7,75	Dito dito 62 - - 5,70	Knobbé 60 - - 5,40	Dito dito 40 - - [illegible]
» dito 68 - - 8,25	Dito dito 64 - - 6,00	HAVER.	BOONEN.
» dito 70 - - 9,00	Zwarte Zand 62 - - 5,40	Dikke 41 ℔ *f* 3,40	Paardenb. *f* 5,00, *f* 5,50
» Old. 66 - - 7,30	Veen 64 - - 5,40	Dito 44 - - 3,60	ZADEN, ENZ.
» dito 68 - - 8,00	GERST.	Dito 47 - - 4,00	Gr. Gort p. m. [illegible]
» dito 70 - - 8,60	Winter 52 ℔ *f* 4,40	Dito 50 - - 4,40	Parel 100 ℔ [illegible]
ROGGE.	Dito 54 - - 4,70	Blanke Voer 35 - - 2,90	[illegible]
Inlandsche 64 ℔ *f* 4,80	Dito 56 - - 5,00	Dito dito 38 - - 3,[illegible]	[illegible]
Dito 66 - - 5,20	Zomer 52 - - 4,35	Dito dito 41 - - [illegible]	[illegible] *f* 38 *f* 38,50
Dito 68 - - 5,60	Dito 54 - - 4,60	Zwarte Voer 38 - - [illegible]	[illegible] *f*

In den handel is weinig gepasseerd. Tarwe en Rogge [illegible] stil. — Gerst prijshoudende. — Haver tot vorige prijzen wel te plaatsen [illegible] als voren. — Koolzaad met geringen handel.

AMSTERDAM, den 15 Mei. TARWE en ROGGE met weinig handel: 127 ℔ j. Rost. Tarwe *f* 355, - 122 ℔ o. Rost. Rogge *f* [illegible] 125 ℔ n. Overijs. *f* 182, *f* 190. — GERST stil: 101 ℔ Pommer *f* 188. — HAVER prijshoudende: 80, 85 ℔ n. fijne *f* 120, *f* 130. — BOEKWEIT zonder handel.

KOOLZAAD prijshoudende: Vriesch 66, 60½ p. vl., - Deensch 58 p. vl., - Oud Elve 53 p. vl., - [illegible] p. vl. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE was iets williger: per 6 w. *f* [illegible] - vlieg *f* 38,75, *f* 39, - per volgbriefje *f* 38,25 [illegible] *f* 39,50 a 75. - Oct. en Nov. *f* 39,50 a *f* 40. — LIJNOLIE per 6 w. *f* 30,75, - vlieg *f* 29,50, 75. — HENNEPOLIE per 6 w. *f* 35, - vlieg *f* 36.

— Tegen Maandag in publieke veiling aangeslagen 30 l. n. Rijn TARWE van 126 ℔ en 10 l. dito van 128 ℔.

ANTWERPEN, den 15 Mei. TARWE wordt goed op prijs gehouden, maar er is niets in omgegaan, - Inlandsche blijft *f* 13 a *f* 13½ op 77.75 Kilo's gelden. — Eenige ladingen ROGGE zijn uit de Oostzee aangekomen, met [illegible] *f* 7 a *f* 7½. — Kleine Deensche GERST 102 a 106 ℔ wordt van *f* 6¼ a *f* 6½ verkocht. De andere [illegible] worden op *f* 6½ a *f* 7½ gehouden. — [illegible] door het zeer gunstige weder, niets dan het volstrekt benoodigde gekocht. — Eenige partijen KOOLZAAD zijn aangekomen, waarvan goede kwaliteit tot *f* 18½ werd aangeboden, - 108 ℔ Koningsb. LIJNZAAD is tot geheim gehouden prijs verkocht, - eene andere partij van [illegible] 108 ℔ van middel kwaliteit is tot *f* 10½ gedaan. — OLIE onveranderd in prijs.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN, op de Beurs te *Amsterdam*, den 16 Mei.

		l. k. h. k.	te 4½ u.			l. k. h. k.	te 4½ u.
Ned., Werk. Sch.	2½ pc.	53 13/16 à 53 [illegible]	53 [illegible]	*Sp.*, *Ard.* v. 85 p. st.	5 pc.	27 à 27 5/16	27 [illegible]
Dito, dito	5	— 100 1/16 - 100 1/8	100 1/8	Dito, onbep. stukk.	—	-	
Uitgestelde Schuld	—	-		Passive	—	-	
Kansbilj. van dito		*f* 24 1/16 -		Fransche Uitgestelde	—	8 -	
Amort.-Syndikaat	4½	— 91 5/8 -		*Port.*, Obl. te Lond.	3	— -	
Dito dito	3½	— -		*R.*, Obl. *H.* 1798, 1816	5	— 105 5/8 - 105 3/4	
Handel-Maatsch.	4½	— 181 3/4 -		Dito dito 1828, 1829	5	— 105 3/4 -	
Nieuwe dito	4½	— -		Cert. bij dito, 1831/33	5	— -	
Dito dito 1837	4½	— -		Obl. te Londen	5	— -	
Ol. [illegible] Leening	5	— 98 3/8 - 98 7/16		Cert. te Hamburg	5	— -	
Amst. RijnSpoorw.	4½	— -		Inschr. in Ansign.	6	— 69 7/8 -	
Dito Haarlemmer		-		Certific. van dito	6	— -	

Columb. 1ste Leening van 100 p. st. 17; Dito 2de Leening 18¼; N. Mex. 5 pCt. van 100 p. st. 31½, 32, 31¾; Uitgest. 9½; Onb. R. Gr. Coup. *f* 2¾; *Ard.* Coup. [illegible] Amerik. 5 pCt. 96⅞, 97; Dito 6 pCt. 97½; Braz. 5 pCt. van 100 p. st. 73; Oude Bank-Actien 175½.

Hollandsche fondsen bij trage affaire prijshoudende.

Spaansche waren even als te Antwerpen ook hier iets meer aangeboden. In Mexikanen verhief zich bij aanhoudenden veel kooplust, en sedert gisteren is de prijs daarin niet minder dan 2 pCt. gestegen.

Koers van het Geld: [illegible] 3 pCt. Prolong. 2½, ½ pCt. Wissel-Disconto 3 pCt.

Laatste prijzen, (Te 5 uren): Integr. 2½ pCt. 53[illegible]. Holl. 5 pCt. 100½; Kansbilj. *f* 24[illegible], a ⅛; Handelm. [illegible]; *Ard.* 27 a 1/16.

Van den 17den. EFFECTEN-SOCIETEIT. (*Te half vijf.*) Integralen 53¾ a 13/16. *Ardoins* 27 3/16. Nieuwe Mexic. 31⅞.

Van Holl. fondsen werden slechts eenige postjes Integr. tot de gemelde koersen verhandeld. *Ardoins* iets hooger, edoch bij zeer geringe affaire.

Te *Groningen*, ter Boekdrukkerij van C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, in de Oude Boteringestraat. (Met *autorisatie*.)

HONGARIJE.

PESTH den 4 Mei.

Alhier is de bedroevende tijding ontvangen, dat geheel het volkrijke en welvarende Baja, in het comitaat van Bacser, aan den Donau, hetwelk 16000 inwoners telt, op den 1 dezer bijna geheel is afgebrand; meer dan 2000 huizen zijn in asch gelegd, waaronder het groote paleis, eenige kerken, en bijna al de groote graanzolders. De schade aan verbrand graan alleen wordt op een half millioen fl. berekend. Met angst ziet men nadere tijdingen te gemoet.

SPANJE.

MADRID den 7 Mei.

In de vergadering der Cortès is kennis gegeven van een besluit der Koningin-Regentes, waarbij het korteling opgerigt anarchistisch dagblad *la Revolucion* wordt verboden. Geen der leden heeft het woord opgevat tot verdediging van dit blad, hetwelk door zijne verregaande overdrijving de algemeene verachting op zich had geladen, en de mededeeling van het Gouvernement is alzoo naar de bureaux verzonden.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

BERLIJN den 12 Mei.

Ofschoon men zich, ten gevolge der uitspraak van professor *Schönlein*, gevleid had, dat Z. M. volkomen hersteld zoude zijn, zoo luiden echter de laatste berigten omtrent den toestand van Z. M. niet zoo opbeurende; en wel des te weiniger, daar het geene eigenlijke ziekteteekenen zijn, maar meer bewijzen van een algemeen verval van krachten. Personen, die zich in de nabijheid van den Koning ophouden, zijn van gevoelen, dat het voorkomen van Z. M. merkelijk veranderd is.

— De brand der stad Cremmen is, helaas! aangestoken, en toont weder ten duidelijkste aan, waartoe zedeloosheid eindelijk kan geleiden, wanneer men zich eenmaal daaraan heeft overgegeven. De brandstichter is een knaap van 11 jaren, en heeft zich, naar men zegt, door den last der schuld gedrukt, en door grievend berouw gefolterd, zelven bij het geregt aangegeven. Hij is de onechte zoon van zekeren *Wetzel*, in wiens stal de brand het eerst ontstond. Deze *Wetzel* verleidde, nu twaalf jaren geleden, een burgermeisje, dat bij hem in dienst was. Hij bleef weigeren haar te huwen en werd eindelijk door het geregt veroordeeld, om het kind te onderhouden, en toen het knaapje 4 jaren oud was, nam hij het bij zich in huis. Intusschen huwde de vader, en het kind moest van zijnen onnatuurlijken vader en van zijne stiefmoeder de wreedste behandeling verduren. Het eerste misdrijf bragt aldus het tweede voort. De knaap werd door de mishandeling daadwerkelijk tot vertwijfeling vervoerd, en koesterde tegen zijne ouders eenen onbedwingbaren haat, ofschoon zijn schoolonderwijzer getuigt, dat hij van eene zachte en vlijtige geaardheid was. Op den dag, dat de brand plaats had, werd hij weder gruwzaam geslagen, en droeg kolen, die hij in de keuken aangestoken had, in den stal, en verborg die onder een' hoop hooi, deze vatte vlam en de geheele stad werd weldra in asch gelegd. Bij het begin van den brand wilde de knaap den stal volstrekt niet verlaten. Ook eene half krankzinnige vrouw, op wie men in den beginne vermoeden had, dat zij den brand zoude gesticht hebben, wilde zich niet uit hare woning verwijderen; beiden werden met geweld weggevoerd. Gedurende eenige dagen dwaalde de knaap in sprakelooze wanhoop rond, tot dat hij zich, naar men meldt, zelven als de misdadiger aangaf. Gelukkig is niemand bij dezen brand om het leven gekomen. Reeds is hij gevangen genomen en gelukkig kan, om zijner jeugd wille, de wet niet in hare gestrengheid op hem worden toegepast. Gisteren en heden nog bedroeg de kollekte voor de afgebrande stad 4,000 Rts., behalve hetgene aan kleedingstukken, ondergoed, granen, brood, aardappelen, enz. is gegeven.

— Heden had het volgende ongeluk op den Potsdammer ijzeren spoorweg plaats, hetwelk tot leering van anderen kan strekken. Een knecht, die een kind van 4 jaren bij zich had, waagde zich roekeloos met een ledig wagentje (Holzwagen) door de barrière, op het oogenblik, dat de stoomwagen terug keerde. Hij en het kind werden doodelijk gewond; hij stierf 3 uren daarna; het kind hoopt men te redden. Ofschoon het wagentje aan stukken brak, ging de trein niet uit het spoor.

— Men schrijft uit Warschau, dat de R. aartsbisschop van Podlachien, welke sedert lang zich tegen de wereldlijke magt verzette, door Rusland van zijn aartsbisdom is ontzet en naar eene plaats in Rusland is verbannen.

FRANKFORT den 12 Mei.

In de hoogere rangen van het Pruissische leger hebben eenige benoemingen plaats gehad. Z. K. H. de Kroonprins is daarbij tot inspecteur-generaal van het tweede, prins *Willem* van het derde en prins *Frederik* van het vierde legerkorps aangesteld.

— Volgens brieven uit Kaïro, heerschte aldaar groote ontevredenheid, dewijl de onlangs opgerigte nationale garde, uit ongeveer tienduizend man, meestal handwerkslieden in de fabrijken en ezeldrijvers, bestaande, na gedurende eenigen tijd in den wapenhandel geoefend te zijn, bij de linieregementen waren ingedeeld. Bij den afmarsch uit de stad heeft een oploop van vrouwen plaats gehad, die met stokslagen uiteen zijn gedreven. Sedert was uit Alexandrië bevel ontvangen tot oprigting eener nieuwe nationale garde, die uit gezeten burgers moet bestaan en twintigduizend man sterk wezen.

GROOTBRITTANJE.

LONDEN den 13 Mei.

Lord Stanhope heeft gisteren in het Hoogerhuis verlangd, dat een adres aan de Koningin gezonden zoude worden, waarbij het Huis deszelfs leedwezen over den twist met China betuigde, de schuld daarvan aan die Engelsche onderdanen weet, welke opium in dat Rijk hadden binnengevoerd, en H. M. verzocht, maatregelen ter voorkoming van zoodanige handelwijze te nemen. Zijn lordschap beweerde, dat, welke ook de beweegredenen der Chinesche autoriteiten wezen mogten, om dien invoer te verbieden, het geene natie vrijstond, de wetten van eene andere Mogendheid te overtreden, en dat de superintendent *Elliot* berispelijk had gehandeld.

De eerste minister *Melbourne* verdedigde het gehouden gedrag van den superintendent en van de Regering, en meende, dat het indienen van het bedoeld adres grootelijks strekken zoude, om den loop der onderhandelingen te stremmen, daar het willekeurig gedrag der Chinesche autoriteiten er door zoude worden goedgekeurd, en Engelsche onderdanen dus door den eersten tak van wetgeving in het ongelijk gesteld zouden worden. Nadat ook lord *Wellington* zich tegen den maatregel had verklaard, is het voorstel, zonder stemming, verworpen.

— De moord, aan lord *William Russell* gepleegd, houdt bij voortduring de aandacht en de belangstelling der hoofdstad in eene groote mate bezig. Er bestaat een sterk vermoeden tegen den huisknecht, een' Zwitser van geboorte, met name *Courvoisier*, die, hoewel reeds eenige jaren alhier, echter slechts kort in dienst van wijlen zijn lordschap geweest is, en ondersteld wordt, jaloersch geweest te zijn op eenen vorigen knecht, die nog van tijd tot tijd in het huis verkeerde, en door den ouden lord met veel onderscheiding behandeld werd. Een gedeelte van de weinige vermiste kostbaarheden is hier en daar in het huis verborgen gevonden, waaruit men besluit, dat de dader door deze verberging aan den moord den schijn heeft willen geven, alsof dezelve om diefstal gepleegd was. *Courvoisier* is sedert Zondag in de gevangenis, doch betuigt hoogelijk zijne onschuld. Ondertusschen is men genoegzaam overtuigd, dat er, buiten hem en de twee dienstmeiden, niemand in huis geweest is.

FRANKRIJK.

PARIJS den 12 Mei.

Een belangrijk incident heeft heden de aandacht der Kamer, die sedert acht dagen door de behandeling der suikerkwestie eenigzins verslapt scheen, plotseling doen ontwaken. Ongeveer te 3 uren beklom de minister van binnenl. zaken het spreekgestoelte en sprak de Kamer volgenderwijze aan:

» Mijne heeren! de Koning heeft Z. K. H. den prins *de Joinville* bevel gezonden, om zich naar het eiland St. Helena te begeven, ten einde de asch van Keizer *Napoleon* van daar mede te brengen, om aan dezelve in Frankrijk het laatste graf te geven. Het fregat, met dien kostbaren last bevracht, zal tot aan de monding der Seine komen, een tweede vaartuig zal dat stoffelijk overschot tot naar Parijs vervoeren, alwaar het in de kerk *des Invalides* zal worden geplaatst. Eene feestelijke plegtigheid zal deze ter aardebestelling kenmerken. *Napoleon* was de wettige (?) Souverein van dit rijk; bij zijne terugkomst moet hij nog steeds regeren en bevelen. Zijn zwaard zal geplaatst worden op het gedenkteeken, ter zijner eere op te rigten in dat roemrijke en eenzame verblijf zijner oude krijgsmakkers; want aan zijn overschot betaamt een deftig gedenkteeken, verzeld van schaduw en eenzaamheid. Het wetsontwerp, hetwelk wij u thans aanbieden, heeft ten doel, om een krediet van een millioen frs. te verkrijgen, tot bekostiging van het vervoer, de plegtigheid en de oprigting van het gedenkteeken."

Eene algemeene uitbarsting van het daverendste gejuich was de eerste uitwerking der lezing van het wets-ontwerp. Onderscheidene leden wilden zelfs op staanden voet en bij acclamatie de voordragt goedgestemd hebben; en alleen de verklaring des voorzitters, die hun onder het oog bragt, dat de reglementen stellig verordenen, geen wets-ontwerp vroeger dan 24 uren na de voordragt te behandelen, konde hen bewegen, van dit voornemen af te zien. De sensatie, welke in de Kamer heerschte, was onbeschrijfelijk. Al de gedeputeerden verlieten hunne zitplaatsen, drongen zich om de ministers en boden hun in de goedkeurendste bewoordingen hunne gelukwenschingen wegens het genomen besluit aan. Wat insgelijks veel indruk op de Kamer maakte, was de lezing van den brief, waarin de Engelsche regering aankondigt, dat zij zich met te meer bereidwilligheid aan deze daad aansluit, daar zij hoopt, dat tegen over dezelve alle verdeeldheden ophouden en de laatste sporen van oneenigheid tusschen de beide natiën verdwijnen zullen.

— *Onze correspondent te Brussel meldt ons het volgende*: » Sedert eenige dagen wordt er bij het diplomatieke ligchaam over niets anders gesproken, dan over eene gansch niet parlementaire uitdrukking van graaf *Dietrichstein*, den Oostenrijkschen gezant, die het nieuwe Belgische ministerie een plunder-ministerie genoemd heeft (*de Fransche uitdrukking in den brief is eigenlijk nog erger, un ministère de pillards*); omdat namelijk de heeren *Lebeau* en *Roger* tot het kabinet behoord hebben, ten tijde toen eene verborgene magt de plundering van de huizen der Orangisten georganiseerd had, welke de inschrijvingslijst tot wederinkoop der paarden van den Prins *van Oranje* geteekend hadden. De heer *Lebeau*, van dit gezegde kennis bekomen hebbende, heeft deswege klagt ingebragt bij den Koning, die vruchteloos de zaak heeft willen vereffenen, door te pogen graaf *Dietrickstein* te bewegen, om zijne woorden in te trekken. Daar deze tot zulk eenen stap niet heeft willen komen, heeft het Brusselsche kabinet, zoo men zegt, de zaak ter kennis van het Oostenrijksch gouvernement gebragt."

— Berigten uit Napels, door buitengewone gelegenheid te Marseille ontvangen, melden, dat de Napelsche schepen, die door de Britsche zeemagt in de laatste dagen waren vermeesterd, tot dus verre nog niet waren teruggegeven, en dat de Koning van Napels daarover zelfs in zeer krachtige bewoordingen zijne ontevredenheid heeft te kennen gegeven. Verschillende Fransche oorlogsschepen bevinden zich op de reede van Napels, alwaar ook een gelijk getal Engelsche schepen werd opgemerkt.

Van den 14den. Heden hebben de Gedeputeerden in de bureaux de voordragt tot het naar Frankrijk overvoeren van het lijk van *Napoleon*, onderzocht. Zij heeft in 't algemeen grooten bijval gevonden. Zelfs de heer *Berryer* heeft er zich niet tegen verzet, en den Keizer, als veldheer, regt laten wedervaren, maar 's mans dwingelandij in het binnenlandsch bestuur, en zijne minachting voor de waardigheid der vertegenwoordigers des volks niet onopgemerkt gelaten.

Het ontwerp echter, om het lijk des Keizers in de kerk der Invaliden te plaatsen, heeft vrij wat tegenstand ontmoet. Sommigen hebben begrepen, dat de kerk de la Madelaine daar beter toe zoude passen, en verscheidene generaals hebben van deze gelegenheid gebruik gemaakt, om te vorderen, dat de beeldtenis des Keizers weder op het kruis van het legioen van Eer mogt worden hersteld.

De minister *Thiers* heeft in zijn bureau zeer geijverd voor de plaatsing in de kerk der Invaliden. Hij heeft rondborstig erkend, dat de tegenwoordige oorlog in Algiers hem geenszins tegen staat, *omdat daardoor de militaire geest in Frankrijk wordt onderhouden*, en dat des Keizers gedenkteeken, te midden zijner oude wapenbroeders, daar krachtig toe zoude kunnen medewerken.

Enkele leden hebben hunne vrees voor de mogelijke min gunstige gevolgen van eene al te groote openbare huldiging niet ontveinsd, en zich niet zoo overtuigd verklaard, als de minister *de Remusat*, dat *de vrijheid ten allen tijde tegen den roem zal kunnen opwegen*. Zij hebben het ongeraden geoordeeld, om aan de Napoleonisten eenen invloed te geven, waarvan die partij welligt een noodlottig gebruik zoude kunnen maken; maar de minister *Thiers* heeft met den meesten ernst verklaard, daar geenszins voor te duchten, en heeft zich verbonden, om, met de wet in de hand, en 500 gensdarmes, elke poging tot eene dergelijke restauratie te zullen verijdelen.

Van den 15den. De kommissie van de Kamer der Pairs, belast met het onderzoek van het wetsontwerp der conversie van de 5 pCts., was heden vergaderd en heeft zich met eenparige stemmen zoo tegen het wetsontwerp als tegen de tijdigheid van den maatregel verklaard. Alleen nopens de wettigheid schijnt er geene volmaakte eenparigheid te bestaan, hoewel ook deze met 6 tegen 1 stem (die van den graaf *Molé*) schijnt te zullen worden ontkend.

— Men heeft met den telegraaf over Toulon het volgende berigt van den maarschalk *Valée*, uit Cherchell, d.d. 9 dezer, ontvangen.

» Het leger heeft de gansche vlakte der Metidja en de dalen van Oued-el-Hachem en Oued-Belloc afgeloopen. Vijf gevechten, alle eervol voor onze troepen, hebben er plaats gegrepen. De vijand heeft veel volk verloren. Wij hebben tachtig dooden en honderd gekwetsten gehad, welke ik naar Algiers opzende. Ik doe een kamp aan den voet van het Atlasgebergte, te Haouch-Monzaia, versterken en heb aanzienlijken leeftogt derwaarts doen komen. Cherchell is gedurende zes dagen belegerd geweest. De bezetting heeft den vijand afgeslagen en hem groot verlies berokkend. Ik zet mijne operatiën voort en binnen drie dagen zal ik het Atlasgebergte overgetrokken zijn. — De prinsen zijn welvarende. — De provincie Oran is volmaakt rustig. — Ik heb drie bataljons dier afdeeling te Cherchell doen komen; zij zullen zich onverwijld met hunne korpsen vereenigen."

— Men verzekert, dat alhier uit het hoofdkwartier der Christino's voor Cantavieja een brief van den 8 dezer is ontvangen van den navolgenden inhoud: — Het beleg van Cantavieja is begonnen. Gisteren heeft de generaal *O'Donnell* twee personen naar den bevelhebber gezonden, om de overgave dier vesting te eischen; deze heeft hierop geantwoord door terugzending van de hoofden dezer ongelukkigen. De bezetting van Cantavieja telt ongeveer 3 bataljons, doch welke door desertie zeer verzwakt moet zijn. De gouverneur schijnt echter vast besloten te hebben, zich onder de puinhoopen dezer vesting te doen begraven.

BELGIE.

BRUSSEL den 15 Mei.

De Belgische vereeniging der oude soldaten van het Keizerrijk heeft, op het berigt, dat de asch van *Napoleon* naar Parijs zoude worden overgebragt, besloten, om eene deputatie, met den voorzitter der vereeniging aan het hoofd, derwaarts te zenden, ten einde het aldaar bereid wordende Europesche feest bij te wonen.

— Het hof van appel alhier heeft heden het ter eerster instantie gewezen vonnis, waarbij de hr. *Ad. Barthels* tot zes maanden gevangenis, 1000 fr. boete, en tot vijf jaren ontzegging van burgerlijke regten was veroordeeld, vernietigd en den beklaagde van alle vervolging ontheven, op grond, dat hij, die in regten iemand aanklaagt, de waarheid zijner klagt niet behoeft te bewijzen, wanneer de aangeklaagde gerekend kan worden ter goeder trouw te hebben gehandeld.

— De leden der kommissie van liquidatie met uitzondering van den heer *Dujardin*, zullen heden naar Utrecht vertrekken, ten einde er de noodige werkzaamheden voor de zittingen die in den loop der aanstaande week plaats zullen hebben, voor te bereiden.

Van den 16den. De kolonel *Parent*, vroeger kommandant van het Parijsche legioen, heeft eenen brief aan de dagbladen gerigt, waarin hij aankondigt, dat te Brussel eene inteekening zal worden geopend, waarvan de opbrengst zal worden gezonden naar Frankrijk, ten einde gevoegd te worden bij het krediet, bestemd tot oprigting van het grafteeken van *Napoleon*.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 14 Mei.

De Gedeputeerde Staten van de provincie Overijssel hebben toegestaan, dat er in de genoemde provincie eene algemeene kollekte zal gedaan worden, ten behoeve der gemeente Vriesenveen, waar den 4 dezer, door eenen hevigen brand, dertig huizen en twaalf of veertien schuren, bewoond door vijfenveertig familiën, vernield, en ongeveer 250 zielen van huisvesting, huisraad en alle levensbehoeften beroofd en in armoede gedompeld zijn.

— Te Koudum, provincie Vriesland, hebben Zaturdag j. l. eenige ongeregeldheden plaats gehad onder de veenwerklieden, die van hunne bazen meer geld vorderden. Dien ten gevolge is nog dien zelfden dag, des avonds te 10 uren, een detachement van een' officier en 30 manschappen van de 8ste afdeeling infanterie uit Leeuwarden derwaarts gemarscheerd, om de rust te herstellen.

— Men wil te Diegen, nabij Brussel, ontdekt hebben een anti-deluviaansch geraamte van een kind. Deze ontdekking heeft de geologen te Brussel in beweging gebragt, daar hiermede het bekende stelsel van den beroemden *Cuvier* zoude omver geworpen zijn. Eene afteekening van het geraamte en een omstandig verslag zijn aan den heer *Geoffroy St. Hilaire* te Parijs gezonden.

Van den 15den. Z. M. heeft bepaald, dat de kortingen op de traktementen der officieren van de landmagt, voor geneeskundige behandeling, weder voor drie jaren, en dus tot ultimo Junij 1843, in de weduwen- en weezenkas voor de officieren van de landmagt, ten voordeele dier kas, zullen worden gestort.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Zaturdag, den 16 Mei.

In de zitting van heden is ingekomen de volgende koninklijke boodschap, begeleidende het daarbij gevoegde ontwerp van wet.

EDEL MOGENDE HEEREN!

Gevolg gevende aan het voornemen, Onzentwege op den 13 dezer aan de

centrale sectie van Uwe vergadering medegedeeld, bieden Wij U Edel Mogenden hiernevens aan een ontwerp van wet, betrekkelijk de Verantwoordelijkheid van de hoofden der Ministeriële departementen.

En hiermede bevelen Wij U Edel Mogenden in Godes heilige bescherming.

's Gravenhage 16 Mei 1840. (*Get.*) WILLEM.

Het ontwerp is van den volgenden inhoud:

Wij WILLEM, enz.

Allen, enz.

Alzoo wij in overweging hebben genomen, dat de ervaring het noodig heeft doen oordeelen, eenige veranderingen in sommige artikelen der Grondwet te maken;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ART. 1. Er bestaat noodzakelijkheid tot verandering van het 75ste artikel der Grondwet van het Koningrijk der Nederlanden.

ART. 2. Het 75ste artikel der Grondwet van het Koningrijk der Nederlanden, geplaatst in haar tweede hoofdstuk: Van den Koning, en wel in de 7de afdeeling: Van den Raad van State en de Ministeriële Departementen, wordt veranderd als volgt:

"De Koning stelt ministeriële departementen in, benoemt derzelver hoofden en ontslaat die naar welgevallen.

"De hoofden der ministeriële departementen zijn belast met de uitvoering der wetten en verordeningen van algemeen bestuur en van de Koninklijke besluiten en beschikkingen, welke het departement van ieder van hen betreffen, en ter uitvoering aan hen worden opgedragen. Dezelve worden, ter waarborging van den Koning en van de Natie, dat bij dezelve noch de Grondwet, noch eenige wetten worden veronachtzaamd of geschonden, door hen mede onderteekend; — zij zijn hiervoor verantwoordelijk volgens de wet.

"De Koning roept, zulks geraden oordeelende, een of meer hoofden der ministeriële departementen, tot bijwoning der deliberatiën, in den Raad van State."

ART. 3. Deze wet zal worden toegezonden aan de Staten der provinciën Noord-Braband, Gelderland, Holland, Zeeland, Utrecht, Vriesland, Overijssel, Groningen en Drenthe, welke, vóór den 10 Julij 1840, aan de gewone leden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, een gelijk getal buitengewone leden zullen toevoegen, ten einde de Staten-Generaal, de Tweede Kamer in dubbelen getale, op den nader door Ons te bepalen dag, bijeen komen, om te beraadslagen over de veranderingen der Grondwet, in deze wet vermeld.

Lasten en bevelen, enz.

Ook is ontvangen het volgend verbeterd opstel van het laatste der zeven ontwerpen van wet tot wijziging der Grondwet, vroeger aan de Kamer ingediend:

ART. 2. Het geheele achtste hoofdstuk der Grondwet van het Koningrijk der Nederlanden, *van de defensie*, bevattende twaalf artikelen, zal worden vervangen door de zes navolgende:

ART. 3. Het dragen der wapenen tot handhaving der onafhankelijkheid van den Staat, en de beveiliging van deszelfs grondgebied, is een der eerste pligten van alle ingezetenen van het Rijk.

ART. 4. De Koning zorgt, dat er ten allen tijde eene toereikende zee- en landmagt onderhouden worde, aangeworven uit vrijwilligers, hetzij inboorlingen of vreemdelingen.

ART. 5. Vreemde troepen worden niet dan met gemeen overleg des Konings en der Staten-Generaal in dienst genomen.

ART. 6. Behalve de vaste zee- en landmagt, is er steeds eene nationale militie in dienst, en bovendien eene schutterij.

ART. 7. De militie, voor zoo ver dezelve tot de dienst te lande bij de wet bestemd wordt, zal nimmer en in geen geval naar de koloniën worden gezonden.

ART. 8. Afzonderlijke wetten zullen alles regelen, hetwelk betrekking heeft tot de dienst der nationale militie en schutterijen.

ART. 9. Deze wet, enz.

Deze stukken worden gedrukt en verzonden aan de afdeelingen.

Nadat de kommissie tot de verzoekschriften, bij monde van den heer *van Hoorn van Burgh*, verslag had gedaan op een in hare handen gesteld adres, uit Vriesland, nopens de Grondwet, hetwelk ter griffie zal worden nedergelegd, is de vergadering gescheiden, om aanstaanden Maandag, des morgens te tien uren, weder bijeen te komen, ten einde alsdan te beraadslagen over de ontwerpen der staatsbegrooting van den jare 1840.

Van den 17den. Het voorgedragen ontwerp nopens de ministeriële verantwoordelijkheid voldoet aan het groote meerendeel der leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. De groote toenadering, welke de Regering op dat punt betoond heeft, schijnt op de leden eenen bijzonder gunstigen invloed te hebben uitgeoefend. Immers verzekert men, dat de afgevaardigden thans alleenstaans geneigdheid betoonen, om de begrootingswetten voor de tweede helft dezes jaars aan te nemen.

Voorts verzekert men, dat de beraadslagingen over de financiële wetten thans van niet zeer langen duur zullen zijn. Men ziet voorts de beraadslagingen over de ontwerpen tot herziening der Grondwet eerlang te gemoet.

AMSTERDAM den 14 Mei.

Op heden is hier ter stede gehouden de jaarlijksche algemeene vergadering van het Nederlandsch Genootschap: *Tot zedelijke verbetering der gevangenen*, onder voorzitting van den wel-ed. groot achtb. heer mr. *J. J. Uytwerf Sterling*.

Uit het algemeen Verslag, omtrent de werkzaamheden des Genootschaps, over den jare 1839, opgemaakt door den eersten secretaris, den w. e. g. heer *W. H. Warnsinck, Bz.*, in gezegde vergadering ter tafel gebragt, is gebleken, dat, in gezegd jaar, de bemoeijing des Genootschaps zich, of regtstreeks of zijdelings, over een aantal van vierendertighonderd en één, zoo wel crimineel als correctioneel veroordeelden heeft uitgestrekt, en zulks door het houden van gepaste toespraken, als ook door het verspreiden van nuttige en stichtelijke geschriften.

Achthonderd en vijftien personen deelden in het godsdienstig onderwijs, door en voor rekening van het Genootschap geschonken, in die gevangenissen, waarin dat onderwijs van Gouvernementswege, volgens de bestaande verordeningen, niet wordt toegediend.

Op gelijke wijze hebben vierhonderd en zestig personen gedeeld in het onderrigt in het lezen, schrijven en rekenen.

Aan tweehonderd en zevenenveertig personen is, op denzelfden voet, arbeid verschaft.

Een getal van driehonderd zesenzeventig ontslagenen hebben eene tijdelijke voorziening in derzelver behoeften genoten; terwijl honderd en zes aan een middel van bestaan zijn geholpen. Van deze laatstbedoelden heeft een twaalftal zich, door verkeerde gedragingen, deze hulpbewijzen onwaardig getoond. Ten aanzien der overigen luiden de getuigenissen gunstig, of heeft men, voor het minst, niets nadeeligs vernomen.

Onder de bovenvermelde getallen zijn begrepen de tweehonderd achtendertig jeugdige veroordeelden van beiderlei kunne, voor wie de zorg aan bestuurders der afdeelingen Amsterdam en Rotterdam is toevertrouwd, en die dezelve in het afgeloopen jaar mogten onderrigten.

De opengevallene plaatsen in het hoofdbestuur, door het vertrek naar elders van de w. e. g. heeren mrs. *L. Bousquet* en *C. J. Vaillant* (in dezelfde vergadering benoemd tot buitengewone bestuurders, met en nevens den w. e. g. heer jonkhr. mr. *W. T. Gevers*, te 's Gravenhage), zijn weder aangevuld door de benoeming van den wel-eerw. heer *A. A. Stuart* en den wel-ed. geb. heer *J. H. Insinger*; terwijl tot lid van verdienste is gekozen de heer *Samuel Gurney*, te Londen.

Het getal van de leden des Genootschaps bedroeg, op den 31 December 1839, driduizend, zeshonderd en vierentwintig.

Van den 16den. Deser dagen heeft voor het hof van assises te Gent een der advokaten het requisitoir van het openbaar ministerie, hetwelk in het Fransch was voorgedragen, in het Vlaamsch beantwoord. Sedert 1830 was zulks niet geschied.

HEUSDEN (Noord-Braband), den 15 Mei.

Na eene zoele lucht en een weinig regen, hoorde men gisteren namiddag omstreeks 4 uren, op het allenonverwachtst, een verschrikkelijk geruisch van uit het Noordwesten, hetwelk in een oogenblik door eene ontzettende hagelbui gevolgd werd, welke met eene zoo hevige kracht, gedurende ongeveer 20 minuten, voortwoedde, dat alle tuin- en boomvruchten binnen deze plaats vernield, een aantal vensterglazen gebroken werden en de hagel op sommige plaatsen 15 N. duimen hoog viel, dat dezelve heden morgen te 8 uren nog in massa aanwezig was; gelukkig was er geen de minste wind, anders voorzeker was er aan de windzijde niets tegen de groote ijsstukken bestand geweest; hetgene bij deze hagelbui, vergezeld van donderslagen, bijzonder opmerkelijk is, bestaat hierin, dat de omliggende gemeenten en veldvruchten weinig daardoor hebben geleden en dezelve zich alleen over eene oppervlakte van 36 bunders grond in al hare kracht en geweld heeft uitgestort. — De bui verwijderde zich noordelijk naar het naburige Gelderland, over den Bommelerwaard, doch wij hebben tot op heden niet vernomen, dat dezelve daar eenige schade heeft aangerigt.

HULST den 14 Mei.

In het naburig Westdorp heeft het volgende zonderlinge voorval plaats gehad. Een arbeider, in die gemeente woonachtig, die, na zijne biecht te hebben afgelegd, alleen in de dorpskerk was gebleven om te bidden, schijnt door eenen aanval van zinneloosheid te zijn aangetast geworden, zoodanig, dat hij zich tot op zijn hemd heeft uitgekleed, en al de voorwerpen, welke zich op het altaar bevonden, heeft aan stukken geslagen en verbrijzeld, de tabernakel met geweld opengebroken en eenige heilige vaten en kelken vernield en platgetrapt, zonder dat men heeft bespeurd, dat er eenige toeleg bestond, om zich van dezelve meester te maken. Deze persoon, zich in een' staat van zinsverbijstering, aan razernij grenzende, bevindende, is niettemin dadelijk in hechtenis genomen en aan de justitie overgeleverd.

AXEL den 16 Mei.

Gisteren avond, omstreeks 7 uren, is boven deze stad een vreesselijk onweder, uit het zuiden opgekomen, losgeborsten. Een bliksemstraal heeft het stadshuistorentje getroffen en betzelve gedeeltelijk, benevens eenige draden van het daarin geplaatste uurwerk vernield; dezelve is vervolgens van daar langs het ijzer van den zonnewijzer, het dak van het stadhuis en de looden plancier gegaan, door eene nederwaarts gaande looden buis geloopen en in eenen regenbak aldaar verdwenen, eene sterke zwavellucht achter zich latende. De gemelde buis is op onderscheidene plaatsen geborsten en gesmolten, de steenen bak van de waterbak tot gruis geslagen en het houten deksel eenige roeden verre geworpen. De onmiddelijk op dien bliksemstraal gevolgde donderslag was allerverschrikkelijkst en deed den grond daveren. Gelukkig is er geen brand ontstaan en is de aangerigte schade spoedig te herstellen.

LEEUWARDEN den 12 Mei.

In den gepasseerden nacht hadden alhier ter stede wederom een paar dier voorvallen plaats, welke als de ontzettende gevolgen der dronkenschap kunnen worden aangemerkt. Zekere *Wiemer Koopmans*, een man van middelbare jaren, tot de arbeidende klasse behoorende, gehuwd, en een zoontje hebbende, doch meestentijd gescheiden van zijne vrouw levende, en zich dikwijls aan het misbruik van sterken drank overgevende, waardoor dan ook het middel zijns bestaans allengs geheel verwaarloosd werd, en nu welligt geene uitkomst voor het vervolg meer ziende, hoe aan den kost te komen, lost eene zwaar geladene pistool in den mond en maakt aldus een einde aan zijn leven; terwijl zekere *Bos*, mede tot den minderen burgerstand behoorende, doch gelukkiglijk geene vrouw noch kinderen nalatende, in eene, van den gewonen weg eenigzins afgelegene sloot, nabij deze stad, zijn leven liet; het is meer dan waarschijnlijk, dat een overmatig gebruik van sterken drank ook dezen ongelukkigen tot dien wanhopigen stap heeft doen besluiten.

GRONINGEN den 18 Mei.

Gisteren op den middag is hier ingerukt het 2de eskadron van het 5de regement ligte dragonders, komende van Deventer, sterk ongeveer 130 paarden. Het andere eskadron, welks komst uit Zutphen herwaarts mede was aangekondigd, is voorloopig, bij gebrek aan dadelijke voldoende stalling, naar Leeuwarden gedirigeerd. Men verheugt zich zeer, deze Stad, die zulke belangrijke voordeelen voor het onderhoud der paarden aanbiedt, op nieuw tot garnizoensplaats voor kavallerie aangewezen te zien, en hoopt, dat het verblijf derzelve hier bestendig moge zijn. Wij achten het naauwelijks der moeite waard, bij deze gelegenheid hierbij te voegen, dat noch botsingen ter zake van belastingen, noch onrustige bewegingen onder de veenarbeiders ter zake van hun loon, 't welk een en ander wij in verschillende dagbladen hebben zien opgegeven, als aanleiding hebbende gegeven om de kavallerie herwaarts te zenden, in deze stad of in dit gewest zijn voorgevallen.

— Op Donderdag, den 21 dezer, des voormiddags te 11 uren, zal de heer JOHANNES LENTING het hoogleeraarsambt in de Faculteit der Wijsbegeerte en Letteren aan deze Hoogeschool aanvaarden, met het houden eener Latijnsche Redevoering, in de kerk der Doopsgezinden.

— Even als bij de vorige Tentoonstelling van Voorwerpen van Provinciale Nijverheid, zoo worden er ook nu weder gedurende de Tentoonstelling zelve dagelijks meerdere en nieuwe voorwerpen ingezonden, en met de vermeerdering der voorwerpen vermeerdert ook dagelijks de belangstelling van het publiek, om dezelve te zien.

Zoo zijn er sedert ons laatste berigt weder verscheidene nieuwe voorwerpen ingezonden, als: door J. COPINGA 24 onderscheidene stukken verlakt goed, door diversen vervaardigd. — Door J. O. KARSTEN eene groep opgezette vogels en insekten. — Door B. J. SUIDMAN verschillende karwatsen. — Door H. VEGER eene dubbele teems. — Door den Verwer L. BROOS onderscheidene gemarmerde stukken. — Door den Instrumentmaker C. F. HINTZE een voorsnijders mes en vork. — Door den Vervaardiger van Muzijkinstrumenten J. F. OTTE eene dwarsfluit en een klarinet van zwart grenateelhout. — Door den Koperslager MEZENBROEK een koperen steenkoolbak met dito schepper. — Door P. G. NORDEN eene mahoniehouten commodetafel, vervaardigd door den kweekeling P. ZANDT. — Door S. DUSSELSMA, Verlakker en Koopman in Gelakte en Blanke Goederen, 11 stukken van zijn handwerk. — Door den Stud. BOSSTER een scherm van eene kantoorlamp met een' almanak er op. — Door J. ISRAELS, leerling van den Heer BUIS, eene teekening naar PLEISTER. — Uit de Steendrukkerij van den Heer J. OOMKENS hoofden van brieven, voorstellende onderscheidene gebouwen uit de stad Groningen. — Van J. A. KLOOSTERHUIS onderscheidene blikwerken. — Een spherometer, vervaardigd door C. BECKER. — Eene afbeelding van den Mikias en eene dito van de vijf Colomorders, geteekend door D. A. BEEKHUIS en vernist door P. HARTMAN. — Van G. B. VAN NEUMAN twee schilderijen.

Men twijfels niet, of allen, die eenig belang stellen in onze Nijverheid en in den voortgang onzer Kunst, zullen zich deze week nog ten nutte maken, om de uitgestalde voorwerpen te gaan zien. — De Leden en Donateurs van het Departement van de Ned. Maatschappij van Nijverheid en de Inzenders van Voorwerpen hebben daartoe kosteloos de gelegenheid; andere personen tegen betaling van vijfentwintig cents.

— Men verneemt, dat de plegtige inbezitneming van het nieuwe paleis van justitie te Assen, door de regterlijke kollegien, waarvoor het bestemd is, zal plaats hebben op Woensdag, den 20 dezer.

— In het *Handelsblad* van den 21 dezer leest men een berigt uit HEERENVEEN, hoofzakelijk van den volgenden inhoud:

Ten gevolge van de veelvuldige regens en de daarop reeds vroeg ingevallene vorst, is in de grietenij West-Stellingwerf, prov. Vriesland, gepasseerde jaar eene groote hoeveelheid turf bedorven, of heeft daardoor meer dan de helft van derzelver waarde verloren, zoodat die turf, welke van gouvernementswege gerekend wordt tot de eerste soort, eerste klasse te behooren, ongeschikt was, om naar Holland en elders vervoerd te worden. De veenlieden, geene kans ziende daarvoor meer dan hoogstens het bedrag van den accijns te bedingen, hebben zich daarom bij rekest tot de bevoegde autoriteit gewend met verzoek, dat hun een gedeelte van den accijns van dien zoo zeer beschadigden turf mogt worden kwijt gescholden, ten einde nog alzoo eene geringe tegemoetkoming te erlangen in de groote schade, welke zij moesten lijden; van gouvernementswege heeft men echter geantwoord, dat men geene *gedeeltelijke* afschrijving konde erlangen; maar wel eene *geheele* afschrijving voor zulken turf, welke totaal vernield werd. De veenlieden, geen' lust gevoelende, om ten behoeve van het Rijk alleen, met opoffering van tijd en moeite, den turf te gelde te maken, waarbij zij zelven niets konden profiteren, zijn meestendeels te rade geworden, ter bekoming van afschrijving, in tegenwoordigheid van Rijksambtenaren, eene groote hoeveelheid aan de vlammen ter prooi te geven, zoodat dien ten gevolge meer dan *zestig duizend tonnen turf* op het veld door het vuur zijn vernield.

Indien men bedenkt, hoe veel verarmde huisgezinnen zich des winters bij nijpende koude daarbij hadden kunnen verwarmen, dan is het waarlijk te bejammeren, dat men tot dien maatregel heeft moeten overgaan, en het is derhalve te wenschen, dat de herhaling daarvan in het vervolg moge worden voorgekomen.

ALKMAAR den 14 Mei. Uit het voor 8 dagen geformeerde twaalftal van predikanten, is op heden, door den breeden kerkeraad, gemaakt het volgende zes- en drietal predikanten: *C. L. Jungius*, te Rijswijk; *J. P. Hasebroek*, te Heilo; *P. Jas*, th. doct. te Purmerende; *J. H. Dumans*, te Edam; *F. W. v. d. Andel Weijers*, te Spijk; *P. N. Ham*, cand. tot de H. Dienst. Op het drietal werden geplaatst: *C. L. Jungius*, pred. te Rijswijk; *P. Jas*, te Purmerende; *J. P. Hasebroek* te Heilo.

ARNHEM den 18 Mei. Uit het op laatstleden Donderdag gemaakte zestal van predikanten, is gisteren avond door den breeden kerkeraad alhier gemaakt het navolgende drietal, te weten: de weleerwaarde heeren *Veldwijk*, te Maastricht; *Hooijer*, te Bommel en *Sluiter*, te Voorschoten: uit hetwelk men heden over acht dagen beroeping zal doen.

Te *Groningen*, bij C. M. van BOLHUIS HOITSEMA.